

LATRAPS

LAUKSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU KOOPERATĪVĀ SABIEDRĪBA "LATRAPŠ"

Ilgspējas pārskats

Par periodu

01.07.2025–30.06.2026

INFORMĀCIJA
latraps@latraps.lv

JURISKĀ ADRESE
Eleja, Elejas pagasts, Jelgavas novads, LV–3023

REĢISTRĀCIJAS NUMURS
58503007191

Saturs

PRIEKŠVārds

- 4. VISPĀRĪGI ATKLĀJAMĀ INFORMĀCIJA**
 - 5. Sagatavošanas pamats
 - 6. Stratēģija: uzņēmējdarbības modelis un ar ilgtspēju saistītās iniciatīvas
 - 7. Vērtību ķēde
 - 8. Administratīvo, vadības un uzraudzības struktūru funkcijas
 - 10. Prakse, politikas un turpmākās iniciatīvas pārejai uz ilgtspējīgāku ekonomiku
 - 11. Prakses, politiku un turpmāko iniciatīvu apraksts pārejai uz ilgtspējīgāku ekonomiku
 - 15. Dubultā būtiskuma novērtējuma rezultāti
- 16. VIDES IETEKME**
 - 18. Enerģija un siltumnīcefekta gāzu emisijas
 - 18. Klimata riski
 - 22. SEG emisiju samazināšanas mērķi un klimata pāreja
 - 23. Gaisa, ūdens un augsnes piesārņojums
 - 25. Bioloģiskā daudzveidība
 - 25. Ūdens resursi
 - 25. Resursu izmantošana, aprites ekonomika un atkritumu apsaimniekošana
- 26. SOCIĀLĀ IETEKME**
 - 27. Darbaspēks – vispārīgā informācija
 - 28. Papildu (vispārīgas) darbaspēka īpašības
 - 29. Darbaspēks – veselība un drošība
 - 30. Darbaspēks – atalgojums, sociālais dialogs un apmācība
- 34. PĀRVALDĪBA JEB DARĪJUMDARBĪBA**
 - 36. Ieņēmumi no noteiktām nozarēm un izslēgšana no ES atsaucē kritērijiem
 - 37. Notiesājoši spriedumi un naudas sodi par korupciju un kukuļošanu
- 38. PRODUKTU KVALITĀTE**
- 40. INOVĀCIJAS UN ZINĀTNE – NĀKOTNE**
- 43. ASNS Ingredient**
- 46. LATMALT**
 - 49. VSME ziņojuma rādītājs

Priekšvārds

Roberts Strīpnieks

LATRAPS valdes priekšsēdētājs

Agriculture has always been subject to change. We cannot control the weather or global markets, but we can influence how wisely we manage our operations, how efficiently we use resources, and how strong our cooperation is. That is why, in LATRAPs' view, sustainability is not a separate project or a passing trend – it is an integral part of how we work every day and the foundation of our long-term competitiveness.

Ilgospēja lauksaimniecībā vairs nav izvēles jautājums – tā ir nepieciešamība. Globālās tendences skaidri parāda, ka klimata pārmaiņas, ierobežota resursu pieejamība un augošās prasības pēc drošām un uzticamām pārtikas piegādes ķēdēm būtiski maina nozares darbības nosacījumus. Starptautiskie novērtējumi apliecina, ka lauksaimniecība ir viena no nozarēm, kas ir visvairāk pakļauta klimata riskiem – mainīgi laikapstākļi, ekstrēmi sausuma periodi, sals, pārmērīgi nokrišņi un krasas temperatūras svārstības tieši ietekmē ražas apjomu, kvalitāti un uzņēmējdarbības stabilitāti.

LATRAPS ilgtspējas prioritātes balstās uz trim savstarpēji saistītiem principiem: gudru resursu izmantošanu, zinātnē balstītu lēmumu pieņemšanu un sadarbību visā vērtības ķēdē.

LATRAPS apvieno 1210 biedru, un kooperācijas pieeja paredz veidot kopīgu infrastruktūru, kas ļauj efektīvi izmantot resursus un samazināt nevajadzīgas transporta plūsmas un to intensitāti, degvielas patēriņu, ar loģistiku saistītās emisijas, kā arī kopējo ietekmi uz vidi. Kooperācijas sadarbības modelis stiprina biedru konkurētspēju, samazina izmaksas un veicina ilgtspējīgu lauksaimniecības attīstību reģionos.

LATRAPS ilgtspējas prioritāte ir efektīva iekšējo resursu izmantošana. Uzņēmums mērķtiecīgi īsteno energoefektivitātes pasākumus pirmapstrādes kompleksos, uzrauga energoresursu patēriņu un investē atjaunīgajos energoresursos, lai diversificētu enerģijas avotus, samazinātu patēriņu un ar to saistītās emisijas. Vienlaikus tiek pilnveidoti transporta un loģistikas procesi, uzlabojot piegāžu plānošanu un samazinot nevajadzīgus

pārvadājumus. Šāda pieeja ne tikai samazina ietekmi uz vidi, bet arī paaugstina uzņēmuma darbības efektivitāti un konkurētspēju.

LATRAPS ilgtspējas transformācijas stāsta pamatā ir zinātne, inovācijas un cieša sadarbība. Mēs sistemātiski un mērķtiecīgi izstrādājam risinājumus, lai pieņemtu datus balstītus lēmumus, saimniekotu gudrāk un stiprinātu saimniecību ekonomisko noturību. LATRAPs ir izstrādājis jaunus digitālos rīkus: AGRO kalkulatoru, kas palīdz pieņemt pārdomātus un datus balstītus lēmumus, un loģistikas plānošanas platformu STROPS, kas ļauj efektīvi plānot izmaksas un samazināt CO₂ emisijas.

Transformācija nozīmē arī kultūraugu audzēšanas paradumu maiņu. LATRAPs mērķtiecīgi virzās uz kultūraugu diversifikāciju, paplašinot pākšaugu un citu kultūraugu audzēšanu, kas uzlabo augsnes kvalitāti un veicina dabisku slāpekļa piesaisti. Šāda pieeja ļauj ekonomiski racionālāk un efektīvāk lietot minerālmēslus un augu aizsardzības līdzekļus, tādā veidā arī samazinot negatīvo ietekmi uz augsnes veselību. Augseka un kultūraugu

maiņa kļūst par būtisku instrumentu ilgtspējīgā saimniekošanā ne tikai vides, bet arī ekonomiskajā aspektā.

Vienlaikus LATRAPs attīstības virziens ietver arī vērtības ķēdes transformāciju. Attīstot pārtikas izejvielu ražošanu, investējot zirņu proteīna pārstrādes rūpnīcas izveidē (ASNS Ingredient) un iesala ražošanā (LATMALT), tiek veicināts vietējais pieprasījums pēc pākšaugiem un graudaugiem.

Mūsu pirmajā ilgtspējas pārskatā esam apkopojuši būtiskākās tēmas, kas raksturo LATRAPs pieeju ilgtspējīgai attīstībai un izaugsmei nākotnē. Šis pārskats ir ne tikai atskats uz paveikto, bet arī apliecinājums tam, ka ilgtspējīga lauksaimniecība sākas ar gudriem lēmumiem, sadarbību un gatavību attīstīties. Esmu pārliecināts, ka tieši kooperācija, zināšanas un spēja radīt augstāku pievienoto vērtību ļaus Latvijas lauksaimniekiem arī turpmāk būt konkurētspējīgiem gan vietējā, gan pasaules tirgū. Mūsu uzdevums ir radīt apstākļus, lai tas būtu iespējams.

ILGTSPĒJAS PĀRSKATS

Vispārīgi atklājamā informācija

B1. Sagatavošanas pamats

C1. Stratēģija: uzņēmējdarbības modelis
un ar ilgtspēju saistītās iniciatīvas

Vērtību ķēde

Dubultā būtiskuma novērtējums

B2. Prakse, politikas un turpmākās
iniciatīvas pārejai uz ilgtspējīgāku
ekonomiku

C2. Prakses, politiku un turpmāko iniciatīvu
apraksts pārejai uz ilgtspējīgāku
ekonomiku

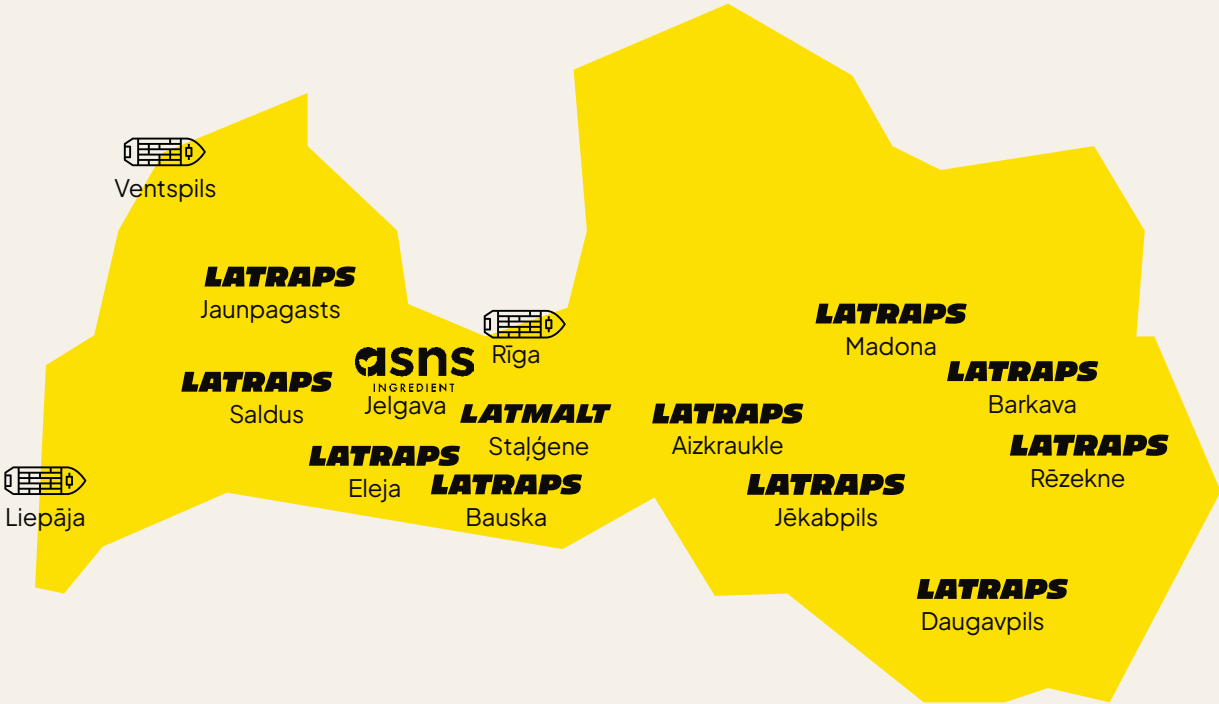

Vispārīgi atklājamā informācija

Sagatavošanas pamats (B1)

Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības “LATRAPs” (turpmāk – LATRAPs) ilgtspējas pārskatā ir apkopota informācija par būtiskākajiem uzņēmuma vides, sociālās jomas un pārvaldības rādītājiem. Ziņojumā ir atklāta informācija par LATRAPs darbību galvenajā darbības teritorijā Elejā un par vēl septiņiem tās pirmapstrādes pakalpojumu centriem Latvijas teritorijā. LATRAPs grupā ietilpst arī LATMALT (iesala ražošana) un ASNS Ingredient, kuru ilgtspējas dati nav apkopoti šajā ziņojumā, bet tiek sniegts ieskats grupas kopējās ilgtspējas stratēģijas prioritātēs un mērķos.

LATRAPs ilgtspējas būtisko aspektu noteikšanai 2025. gadā tika veikts dubultā būtiskuma novērtējums. Tajā izvērtēta uzņēmuma ietekme uz vidi, kā arī ārējo apstākļu ietekme uz uzņēmumu risku un iespēju kontekstā. Ilgtspējas pārskata sagatavošanā tika ņemta vērā nozares labā prakse un Eiropas Ilgtspējas ziņošanas standarta (*European Sustainability Reporting Standard*) prasības, savukārt atklājamās informācijas pārskata struktūra veidota atbilstoši Brīvprātīgajam ilgtspējas informācijas atklāšanas standartam mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (VSME) (*Voluntary Sustainability Reporting Standard for SMEs*). Pārskatā ir atklāta informācija par uzņēmuma darbību finanšu gadā no 01.07.2025. līdz 30.06.2026.

8 graudu pieņemšanas un pirmapstrādes pakalpojumu centri visā Latvijā

18 graudu pieņemšanas centri visā Latvijā sadarbībā ar partneriem, piemēram, LPKS “Durbes Grauds”, LPKS “VAKS” un LPKS “Barkavas Arodi”

2 LATRAPs klientu apkalpošanas centri Barkavā un Rēzeknē

Rapšu eļļas ražotne Elejā

LATMALT

Iesala darītava LATMALT Staļģenē

Ostas pilsētas

Vispārīgi atklājamā informācija

Stratēģija: uzņēmējdarbības modelis un ar ilgtspēju saistītās iniciatīvas (C1)

Stratēģija, darījumdarbības modelis un vērtības ķēde

LATRAPS ir lielākais lauksaimniecības kooperatīvs Baltijā, kura pamatdarbība ir nodrošināt visaptverošus pakalpojumus lauksaimniekiem, piedāvājot pilnu graudu apstrādes un pārdošanas ciklu. LATRAPs nodrošina sējumu apdrošināšanas aģentēšanas pakalpojumu, degvielas, lauksaimniecības tehnikas un rezerves daļu tirdzniecību, servisa un loģistikas pakalpojumus, kā arī nodarbojas ar rapšu eļļas ražošanu.

LATRAPS ir 100% nacionālā kapitāla uzņēmums, kas pieder Latvijas lauksaimniekiem – 1214 biedriem.

Tā darbības pamatā ir biedru vajadzību apvienošana, lai efektīvāk veiktu tirdzniecības darījumus un paaugstinātu saimniekošanas ekonomisko ienesīgumu. Kooperatīvs darbojas, pārstāvot biedru intereses, – gan realizējot izaudzēto produkciju (graudus, pākšaugus, rapšus), gan nodrošinot ražošanai nepieciešamās izejvielas un pakalpojumus, kā arī sniedzot konsultācijas un organizējot apmācības ilgtspējīgas izaugsmes veicināšanai.

LATRAPS biedru saimniecību vidējā platība ir **332 ha**, un kopumā tie apsaimnieko aptuveni **30%** no Latvijas lauksaimniecības zemes.

Pārskata gadā uzņēmumā vidēji strādāja **223 darbinieku**.

Tirgus:

LATRAPS attīsta sadarbību lieliem eksporta partneriem no visas pasaules (starptautiskiem lauksaimniecības tirdzniecības uzņēmumiem), lai sekmētu produkcijas realizāciju visā pasaulē un mazinātu darījumu partneru riskus.

Latvijā LATRAPs sadarbojas ar pārtikas ražošanas, enerģētikas (biodīzeļa ražošanas) un lopkopības nozares uzņēmumiem.

2025./2026. finanšu gadā vietējais tirgus veidoja 68% no LATRAPs ieņēmumiem, savukārt eksporta tirgus – 39%.

Vērtību ķēde un kooperācijas pieeja

LATRAPS vērtību ķēde ir balstīta kooperācijas principos, kuru mērķis ir veidot efektīvu, reģionāli integrētu un resursus taupošu lauksaimniecības sistēmu. Kooperatīva pieeja paredz centralizētu infrastruktūras attīstību, lai samazinātu nevajadzīgas transporta kustības, optimizētu resursu izmantošanu un mazinātu ietekmi uz vidi.

LATRAPS kooperācijas modelis, kurā apvienojušies vairāk nekā 1214 biedru, balstās uz diviem būtiskiem ieguvumiem – kopīgi attīstītu infrastruktūru un centralizētu iepirkuma un pārdošanas sistēmu. Reģionos izveidotie graudu pirmapstrādes kompleksi ļauj biedriem efektīvāk organizēt loģistiku, samazināt transporta plūsmu un izmantot kopīgu, energoefektīvu infrastruktūru, tādējādi izvairoties no nepieciešamības katrai saimniecībai atsevišķi investēt savās kaltēs un uzglabāšanas sistēmās.

Kooperatīvā pieeja veicina arī reģionāli organizētu sistēmu – graudi netiek nekavējoties transportēti uz ostām vai lielos attālumos, bet vispirms tiek apstrādāti tuvāk audzēšanas vietai. Tas ļauj samazināt transporta intensitāti, degvielas patēriņu un ar loģistiku saistītās emisijas.

Vienlaikus tiek attīstīti energoefektīvi kompleksi un izvērtēti alternatīvi risinājumi, tostarp pārvietojamās kaltes un efektīvāki enerģijas avoti kaltēšanas procesos. Turklāt centralizēta iepirkuma un pārdošanas sistēma nodrošina būtiskus ekonomiskos ieguvumus – zemniekiem individuāli būtu daudz dārgāk iepirkt izejvielas, kā arī atrast izdevīgākos graudu realizācijas tirgus. Kooperācijas pieeja ļauj apvienot biedru saražoto produkciju, savākt graudus un slēgt lielākus darījumus, kas atsevišķiem lauksaimniekiem bieži vien pat nebūtu pieejami. Šāda sistēma stiprina biedru konkurētspēju, samazina izmaksas un vienlaikus veicina ilgtspējīgāku un resursu efektīvāku saimniekošanu.

Vispārīgi atklājamā informācija

Vērtību ķēde

AUGŠUPEJOŠĀ VĒRTĪBU ĶĒDE (PIEGĀDĀTĀJI)

Tehnikas un rezerves daļu ražotāji

Degvielas piegādātāji

Graudu vairumtirgotāji

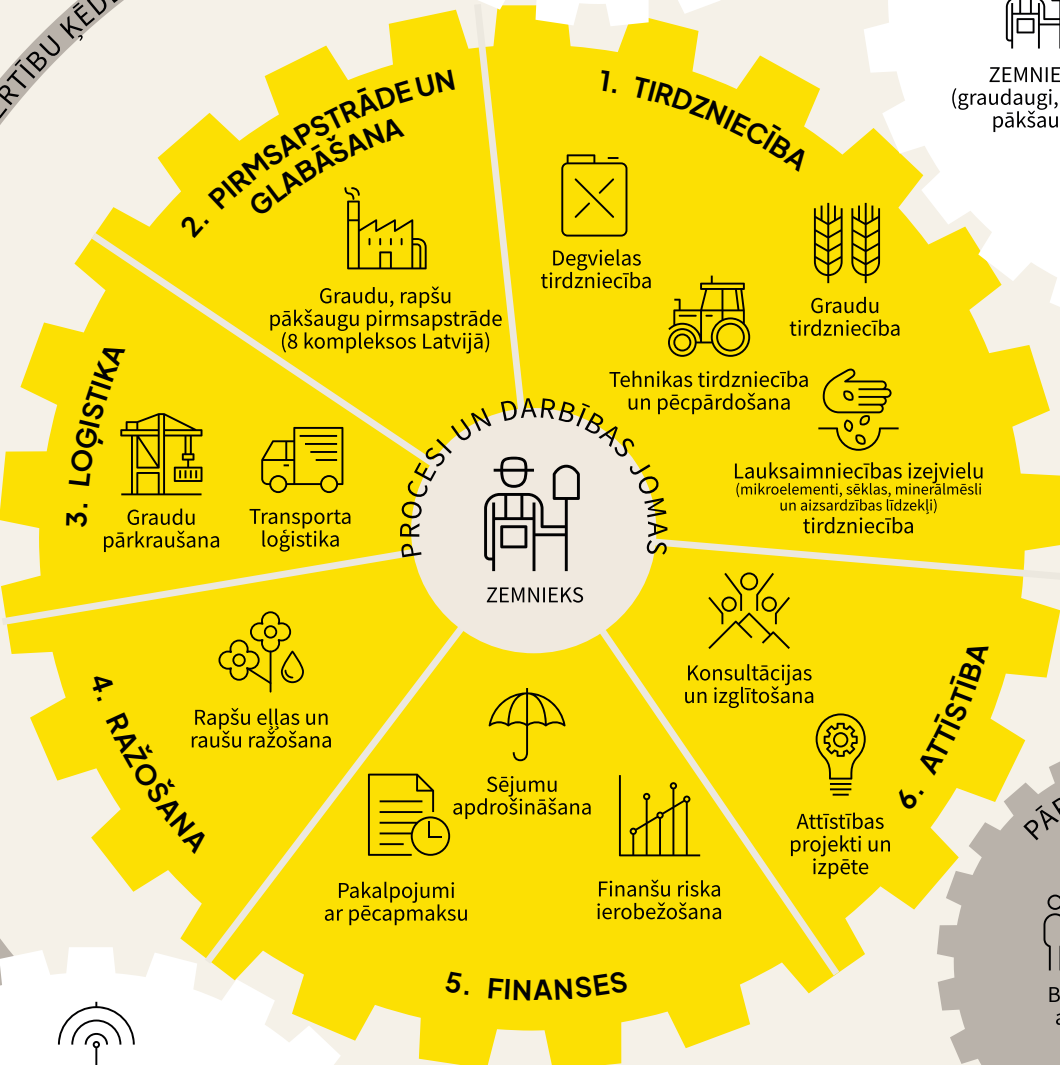
Lauksaimniecības izejvielu (minerālmēsli, augu aizsardzības līdzekļi, sēklas un mikroelementi) ražotāji

ZEMNIEKS (graudaugi, rapsis, pākšaugi)

Graudu pirmaspārstrādes un glabāšanas ārpakalpojumi

Loģistikas ārpakalpojuma sniedzēji – kravas transports, dzelzceļš

Ostu glabāšanas un pārkraušanas pakalpojumi

Bankas

Apdrošinātāji un finanšu institūcijas

Citi piegādātāji

PĀRDOŠANAS KANĀLI

Brokieri, aģenti

Agronomi, pārdevēji

LEJUPEJOŠĀ VĒRTĪBU ĶĒDE (KLIENTI)

Pārtikas, lopbarības un industriālie ražotāji

Eksporta partneri

LATMALT
Iesala ražošana

asns
INGREDIENT
Zirņu proteīna izolāta ražošana

Vispārīgi atklājamā informācija

Administratīvo, vadības un uzraudzības struktūru funkcijas

Kooperatīva augstākā administratīvā lēmējstruktūra ir LATRAPs biedru kopsapulce. Katram biedram neatkarīgi no tā līdzdalības veida kooperatīvā ir viena balss biedru kopsapulcē.

Tās galvenie uzdevumi ir:

- 1. uzraudzības padomes ievēlēšana;
- 2. gada pārskatu pārskatīšana un pieņemšana;
- 3. peļņas sadale;
- 4. jaunu uzņēmējdarbības virzienu attīstīšana.

Uzraudzības padome

Uzraudzības padomes uzdevumos ietilpst LATRAPs stratēģisko attīstības virzienu noteikšana un valdes darba uzraudzība.

Valters Bruss
Priekšsēdētājs
z/s "Strazdi"

Artūrs Akmens
Priekšsēdētāja vietnieks
z/s "Laši"

Artūrs Tjušs
z/s "Meža Grumuži"

Mārtiņš Trons
SIA "Reits"

Juris Lazdiņš
z/s "Lazdiņi"

Iveta Grudovska
z/s "Lielvaicēni"

Eduards Šmits
z/s "Pīlādži"

Sandris Bēča
LPKS "Durbes grauds"

Māris Bērziņš
z/s "Rīgmaļi"

Valde

Valdes uzdevums ir LATRAPs stratēģijas īstenošana un ikdienas darba operatīvā vadība, tostarp ilgtspējas risku vadīšana un stratēģisko investīciju lēmumu sagatavošana padomei, lai nodrošinātu uzņēmuma ilgtspējīgu attīstību.

Roberts Strīpnieks
Izpildedirektors
Valdes priekšsēdētājs

Ginta Briede
Graudu pārdošanas
nodaļas vadītāja

Gundars Ruža
Finanšu direktors

Ģirts Ozols
Lauksaimniecības
nodaļas vadītājs

Ilga Bērzkalne
Attīstības nodaļas
vadītāja

Vispārīgi atklājamā informācija

Darbības rezultātu uzraudzības mehānisms

Biedru ievēlētā Uzraudzības padome uzrauga LATRAPS stratēģisko lēmumu izpildi un pieņem lēmumus par uzņēmuma attīstību, savstarpēji vienojoties un balsojot. Ilgtspējas jautājumi uzņēmumā ir cieši saistīti ar uzņēmuma biznesa stratēģisko attīstību. Ilgtspējas jautājumi un to integrēšana uzņēmuma darbībā tiek pārraudzīti valdes līmenī, un šie jautājumi regulāri ir valdes darba kārtībā. Vienlaikus ilgtspējas jautājumu vadība un virzība uzņēmumā, koordinējot sadarbību ar valdes locekļiem, dažādu struktūrvienību vadītājiem un jomu speciālistiem, ir valdes priekšsēdētāja un finanšu direktora pārraudzībā. Savukārt darba grupu, kurā iesaistīti ar ilgtspēju saistīto procesu vadītāji, koordinē biznesa kontroliere.

Riska pārvaldība un iekšējā kontrole attiecībā uz ilgtspējas ziņu sniegšanu

LATRAPS regulāri izvērtē uzņēmumā vadības riskus, kā arī izmanto riska ierobežošanas instrumentus, lai fiksētu preču cenas un mazinātu to svārstību ietekmi. LATRAPS ir izvērtējis ilgtspējas riskus atbilstoši ESRS metodoloģijai un tos vada, nosakot par katru risku atbildīgās personas un īstenojot aktivitātes riska mazināšanai. Ilgtspējas dati tiek apkopoti pastāvīgi, izmantojot uzņēmuma iekšējos biznesa analītikas un vadības rīkus.

Vispārīgi atklājamā informācija

Prakse, politika un turpmākās iniciatīvas pārejai uz ilgtspējīgāku ekonomiku (B2)

Ilgtspējas virziens

LATRAPS ilgtspējas attīstības virziens

LATRAPS veido ilgtspējīgu, konkurētspējīgu un uz nākotni vērstu lauksaimniecības ekosistēmu, kur ekonomiskā izaugsme, vides aizsardzība un sociālā atbildība ir cieši savstarpēji saistītas, bet laba pārvaldība stiprina kooperācijas principu kā pamatu ilgtspējīgai izaugsmei.

Sadarbība

LATRAPS darbības pamatā ir kooperācijas modelis, kas nodrošina līdzvērtīgu mijiedarbību ar globālo tirgu. Apvienojot zemniekus vienotā sistēmā, tiek stiprinātas to tirgus pozīcijas, veicināta zināšanu pārnese un radīta lielāka noturība pret ārējiem ekonomiskajiem un klimata riskiem.

Vides ietekme	Sociālā ietekme	Pārvaldība
LATRAPS investē energoefektivitātē, atjaunīgajos energoresursos, uzlabo procesus un infrastruktūru, lai mazāk patērētu fosilos resursus kaltēšanas procesā, loģistikā u.c. LATRAPS aktīvi sadarbojas ar zinātniskajām institūcijām un pētniekiem, lai izstrādātu videi draudzīgākus risinājumus lauksaimniecībā un veicinātu efektīvāku resursu izmantošanu. LATRAPS izglīto biedrus, rada IT rīkus, kas palīdz pieņemt uz datiem un pētījumiem balstītus lēmumus, samazinot ietekmi uz vidi un vienlaikus uzlabojot ražošanas efektivitāti. LATRAPS investē ilgtspējā – lai veicinātu produktu diversifikāciju, piemēram, pākšaugu un alternatīvu proteīna avotu attīstību, lai sekmētu pāreju uz ilgtspējīgāku pārtikas sistēmu, vienlaikus radot jaunas ekonomiskās iespējas lauksaimniekiem.	LATRAPS uztur iekļaujošu un drošu darba vidi, kas veido aizrautīgu un pašmotivētu darbinieku komandu. LATRAPS pamatvērtības ir sadarbība, uzticēšanās un savstarpēja atbildība. To apliecina pastāvīgi augošais biedru skaits un aktīva iesaiste kooperatīva darbībā. LATRAPS ir uzņēmums, kas mācās. Uzņēmums veicina zināšanu apmaiņu, organizē apmācības un stiprina darbinieku un biedru kompetenci un kopienas attīstību, tādējādi radot stabilu pamatu ilgtspējīgai lauksaimniecībai Latvijā.	LATRAPS nodrošina pārredzamu, iekļaujošu un atbildīgu lēmumu pieņemšanu, stiprinot uzticēšanos un ilgtermiņa sadarbību starp biedriem. LATRAPS darba vides pamatā ir skaidri iekšējās darbības noteikumi, vienlīdzīga attieksme, ne-diskriminācija, laba korporatīvā pārvaldība un godīgas savstarpējās attiecības.

LATRAPS ir izstrādājis uzņēmuma attīstības stratēģiju līdz 2028./2029. finanšu gadam, kurā vairums no stratēģiskajiem mērķiem ir saistīti ar uzņēmuma ilgtspējai būtiskiem aspektiem. Ilgtspējas būtiskie jautājumi ir integrēti ikdienas darbībā. Ilgtspēja nav atsevišķs uzņēmuma darbības virziens, bet gan pieeja, kurā ietekmes, riski un iespējas tiek izvērtēti ikvienā lēmumā – sākot ar darba vidi, produktu attīstību un inovācijām līdz pat sadarbībai ar biedriem un partneriem.

Vispārīgi atklājamā informācija

Prakses, politika un turpmāko iniciatīvu apaksts pārejai uz ilgtspējīgāku ekonomiku (C2)

Lai nodrošinātu būtisko ilgtspējas tēmu sistemātisku identificēšanu, uzraudzību un pārvaldību, uzņēmums izmanto iekšējos normatīvos dokumentus, politikas, procedūras, vadlīnijas un nozarei aktuālo informāciju. Tālāk tabulā apkopoti galvenie dokumenti, kas apliecina ilgtspējas jautājumu pārvaldības ietvaru uzņēmumā, kā arī atspoguļo rīcības virzienus un galvenos pasākumus šo virzienu ieviešanai.

	B2		C2	
Ilgtpējas tēma	Esošās prakses, politikas vai iniciatīvas [Jā/Nē]	Politikām ir mērķi [Jā/Nē]	Prakšu vai politiku un to darbību apraksts	Nākotnes iniciatīvas vai mērķu specifikācija
Klimata pārmaiņas (pielāgošanās klimata pārmaiņām, enerģētika)	Jā	Nē	Energoaudits reizi četros gados, energoefektivitātes pasākumu plāni un uzlabojumi ik gadu	Rīcības virziens: investēt infrastruktūras energoefektivitātē, uzlabot procesus, lai mazāk patērētu fosilos resursus pašu darbības nodrošināšanā, kā arī investēt atjaunīgās enerģijas infrastruktūrā. Mērķi: • Palielināt atjaunīgās enerģijas ieguves apjomu pašpatēriņam (ik gadu vidēji par 217MWh/gadā) • Veicināt elektrotransportlīdzekļu īpatsvaru autoparkā (ik gadu līdz 10 elektroauto) Pasākumi energoefektivitātes uzlabošanai: • 2026. gadā eļļas ceha rapša žāvēšanas iekārtas nomaiņa; mērķis – ietaupījums 6.090 MWh/gadā. • 2026.–2028. gadā apgaismojuma nomaiņa ar LED gaismekļiem; mērķis – ietaupījums 19.830 MWh/gadā.
			Oglekļa emisiju aprēķina ziņojums (tvērums 1, 2 un 3) un taksonomijas ziņojums	Pasākumi emisiju samazināšanai: • Atjaunīgās enerģijas apjoma palielināšana pašu darbībā. • Efektīva loģistikas plānošana, samazinot degvielas patēriņu pašu darbībā un piegādes ķēdē. • Attīstīt loģistikas plānošanas platformu STROPS transporta izmaksu un emisiju samazināšanai. • Autoparka elektrifikācija.

Vispārīgi atklājamā informācija

	B2		C2	
Ilgtspējas tēma	Esošās prakses, politikas vai iniciatīvas [Jā/Nē]	Politikām ir mērķi [Jā/Nē]	Prakšu vai politiku un to darbību apraksts	Nākotnes iniciatīvas vai mērķu specifikācija
			Risku politika	Rīcības virziens: Stiprināt uzņēmuma un biedru saimniecību noturību pret klimata un tirgus svārstībām, vienlaikus saglabājot produkcijas kvalitāti un konkurētspēju ilgtspējīgas lauksaimniecības un pārtikas ražošanas sistēmas izveidei. Mērķis: Līdz 2028. gadam mācībās par ilgtspējīgu lauksaimniecību būs piedalījušies vairāk nekā puse LATRAPS biedru. Pasākumi, lai veicinātu pielāgošanos klimata pārmaiņām: • Nodrošināt stabilus iepirkuma un produkcijas realizācijas apjomus mainīgos laikapstākļos. • Stiprināt infrastruktūras un uzglabāšanas procesu noturību. • Attīstīt biedru vajadzībām pielāgotu elastīgu un datus balstītu lēmumu pieņemšanas sistēmu (digitālie rīki – “AGRO kalkulators”, “GEO Meteo”) par pielāgošanos mainīgajiem apstākļiem. • Palielināt pākšaugu kultūraugu audzēšanas īpatsvaru biedru saimniecībās, lai veicinātu dabisko slāpekļa piesaisti, kā arī pielāgot kultūraugu struktūru klimata pārmaiņām un veicināt jaunu kultūraugu attīstību (apmācības, lauku izmēģinājumu projekti, zinātniskie pētījumi). • Veicināt ilgtspējīgas lauksaimniecības praksi, mazinot riskus, kas saistīti ar kaitēkļu, slimību un ekstremālu laikapstākļu ietekmi (apmācības, lauku izmēģinājumu projekti, zinātniskie pētījumi).
Piesārņojums (gaisa piesārņojums, vielas, kas rada bažas un lielas bažas)	Jā	Nē	B kategorijas piesārņojuma atļauja – gaisa piesārņojums • Aizkraukle • Jēkabpils • Bauska • Eleja	Rīcības virziens: nodrošināt gaisa piesārņojuma normu ievērošanu atbilstoši piesārņojošo darbību atļauju prasībām.
			Minerālmēsļu un augu aizsardzības līdzekļu aprīte atbilstoši tiesību aktiem	Rīcības virziens: efektīvi izmantot minerālmēslus, augu aizsardzības līdzekļus un mikroelementus, veicinot to ekonomiski pamatotu un atbildīgu lietošanu lauksaimnieciskajā darbībā.
Ūdens un jūras resursi	Nē	Nē	–	–

Vispārīgi atklājamā informācija

	B2		C2	
Ilgtspējas tēma	Esošās prakses, politikas vai iniciatīvas [Jā/Nē]	Politikām ir mērķi [Jā/Nē]	Prakšu vai politiku un to darbību apraksts	Nākotnes iniciatīvas vai mērķu specifikācija
Bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas	Nē	Nē	–	–
Aprites ekonomika	Nē	Nē	–	–
Pašu darbaspēks (adekvāts atalgojums, darba aizsardzība, apmācības un pilnveide)	Jā	Jā	Personāla vadības politika	Rīcības virziens: uzturēt iekļaujošu un drošu darba vidi, kas veido aizrautīgu un pašmotivētu darbinieku komandu un nodrošina pastāvīgu darbinieku kompetenču attīstību un augstu veiktspēju. Mērķi: • Konkurētspējīgs atalgojums – atalgojums virs mediānas nozarē; • Palielināt darbinieku piesaistes indeksu (TRIM); • Palielināt to amatu īpatsvaru, kuru atalgojums sasniedz noteikto mērķa līmeni; • Uzturēt darbinieku mainības koeficientu zem 15% gadā.
			Apmācību plāns	Mērķi: • Nodrošināt mācību pieejamību 100% darbinieku. • Pakāpeniski palielināt mācību finansējumu uz vienu darbinieku gadā.
			Darba drošības politika	Mērķis: • Nodrošināt nulles negadījumu skaitu darbavietā.
Darbinieki vērtības ķēdē	Nē	Nē	–	–
Ietekmētās kopienas (ar drošību saistītās ietekmes)	Jā	Jā	Kritiskā infrastruktūra – A kategorijas atļaujas uzturēšana Civilās aizsardzības mērķpolitika	Rīcības virziens: nodrošināt drošu vidi darbiniekiem un vietējai kopienai. Mērķis: • Nulles negadījumi, kas ietekmē darbinieku vai vietējo kopienu drošību un veselību.

Vispārīgi atklājamā informācija

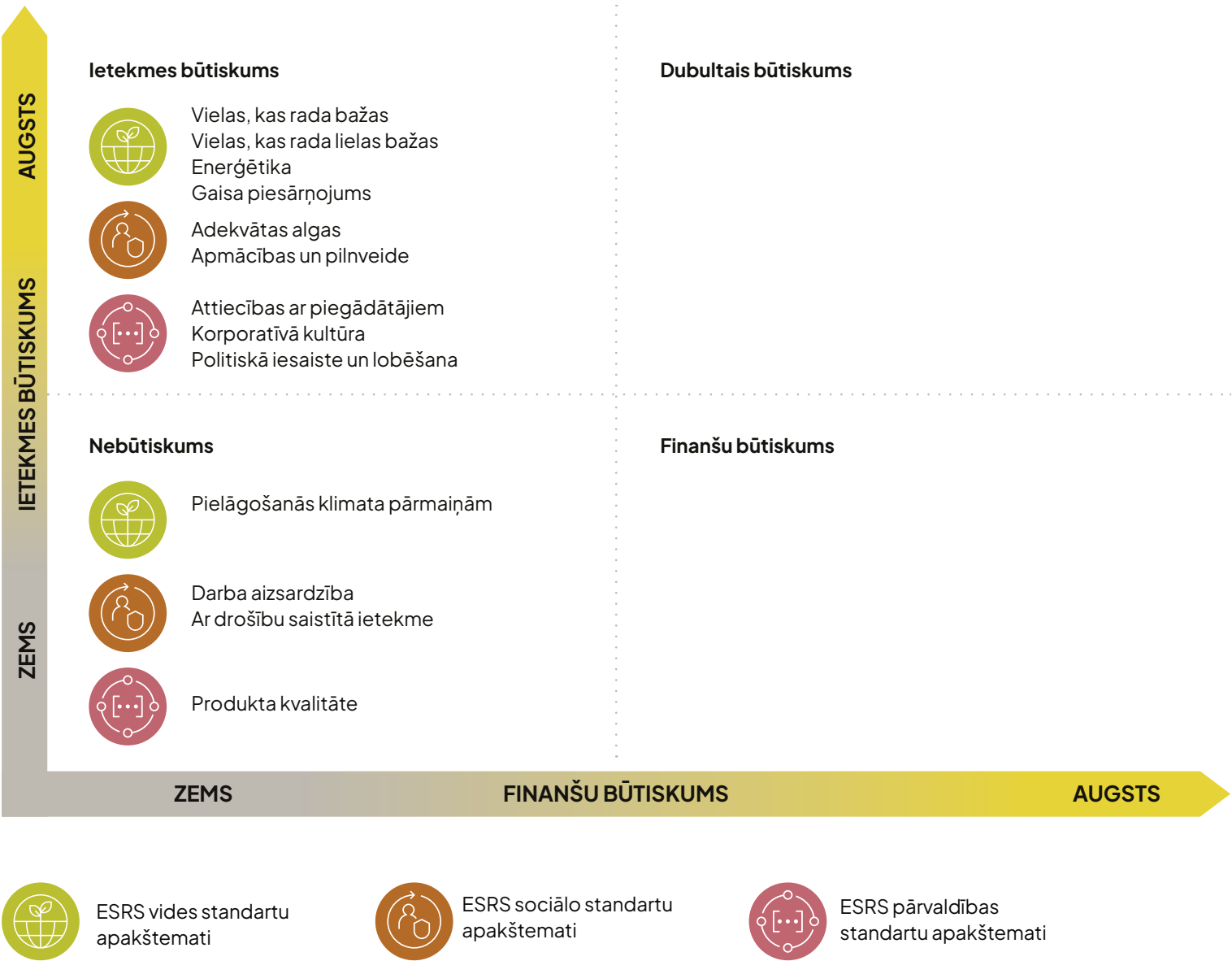
	B2		C2	
Ilgtspējas tēma	Esošās prakses, politikas vai iniciatīvas [Jā/Nē]	Politikām ir mērķi [Jā/Nē]	Prakšu vai politiku un to darbību apraksts	Nākotnes iniciatīvas vai mērķu specifikācija
Patērētāji un galalietotāji (produktu kvalitāte)	Jā	Nē	Pārtikas drošības un izejvielu izsekošanas vadības sistēma	Rīcības virziens: uzturēt vadības sistēmas un saglabāt sertifikātus izvēlētajās darbības jomās, nodrošinot augstu produktu kvalitāti atbilstoši ES prasībām un izsekojamību visos procesos. Pasākumi: • Sertifikācijas uzturēšana - GMP+ – Graudu, pākšaugu un eļļas augu tirdzniecība. Graudu, pākšaugu un eļļas augu uzglabāšana un pārkraušana; • Sertifikācijas uzturēšana - ISCC – pirmais savākšanas punkts, tirgotājs ar noliktavu, eļļas dzirnavas.
Darījumdarbība (korporatīvā kultūra, politiskā iesaiste un lobēšana, piegādātāju pārvaldība)	Jā	Jā	LPKS “LATRAPs” biedru pamatnoteikumi Ētikas kodekss Trauksmes celšanas sistēma – “Trauksmes cēlēju ziņojumu iesniegšanas un izskatīšanas noteikumi” Interesu konfliktu novēršanas noteikumi, interešu konflikta procedūra Darba kārtības noteikumi Nolikums par komercnoslēpumu Risku politika Sadarbības partneru izpētes un riska novērtējuma politika AML politika	Rīcības virziens: uzlabot klientu lojalitāti un sadarbības kvalitāti, nodrošināt caurspīdīgu un atbildīgu piegādātāju pārvaldību un samazināt sadarbības riskus ar augsta riska partneriem. Mērķi: • Nodrošināt nulles toleranci pret korupciju; • Biedru sadarbības intensitātes noturēšana – 85%. Pasākumi: • Izstrādāt “Ētikas kodeksu piegādātājiem”.

Vispārīgi atklājamā informācija

Dubultā būtiskuma novērtējuma rezultāti

2024./2025. pārskata gadā LATRAPS veica dubultā būtiskuma novērtējumu, izmantojot Eiropas Ilgtspējas ziņošanas standartu (ESRS) metodoloģiju. Novērtējuma procesā tika analizēti vides, sociālie un pārvaldības aspekti visā uzņēmuma vērtības ķēdē, ņemot vērā uzņēmuma darbības specifiku, nozares un tirgus tendences, kā arī iekšēji un ārēji identificētos ietekmes, risku un iespēju (IRO) faktoros. Šie faktori tika grupēti atbilstoši ESRS tēmām un apakštēmām, nosakot katras apakštēmas kopvērtējumu pēc ietekmes būtiskuma un finanšu būtiskuma. Gan ietekmes, gan finanšu būtiskuma (risku un iespēju) sliekšnis tika noteikts 3 punktu līmenī 5 punktu skalā, proti, tēmas, kuru kopvērtējums bija vismaz 3 punkti, tika uzskatītas par būtiskām LATRAPS ilgtspējas ziņošanas kontekstā. Papildus tam valde pieņēma lēmumu ilgtspējas būtisko tēmu lokā iekļaut arī ekspertu identificētās tēmas, tostarp darba aizsardzību, ar drošību saistīto ietekmi, pielāgošanos klimata pārmaiņām un produkta kvalitāti, lai pilnvērtīgi atspoguļotu ietekmes pušu viedokļus. Rezultātā tika noteiktas būtiskās tēmas, kas ir nozīmīgas LATRAPS stratēģiskajai attīstībai, risku vadībai, ilgtspējas prioritāšu noteikšanai un turpmākai mērķu, rīcību un rādītāju izstrādei. Novērtējuma rezultāti ir apkopoti dubultā būtiskuma matricā, kas vizuāli atspoguļo prioritāros aspektus pēc to ietekmes un finanšu būtiskuma un veido pamatu šī ilgtspējas ziņojuma tematisko sadaļu izstrādei.

Dubultā būtiskuma novērtējuma matrica

ILGTSPĒJAS PĀRSKATS

Vides ietekme

- B3. Enerģija un siltumnīcefekta gāzu emisijas
- C3. SEG emisiju samazināšanas mērķi un klimata pāreja
- C4. Klimata riski
- B4. Gaisa, ūdens un augsnes piesārņojums
- B5. Bioloģiskā daudzveidība
- B6. Ūdens resursi
- B7. Resursu izmantošana, aprites ekonomika un atkritumu apsaimniekošana

Vides ietekme

Klimata pārmaiņas – pielāgošanās klimata pārmaiņām

Pielāgošanās klimata pārmaiņām

Politikas un pieeja

Pielāgošanās klimata pārmaiņām ir būtisks aspekts kooperatīva biedriem – zemniekiem, kuri ir gan LATRAPŠ īpašnieki, gan piegādātāji un klienti. LATRAPŠ identificē klimata pārmaiņu radītās ietekmes, kā arī vairākus būtiskus riskus un iespējas.

Ietekmes, riski un iespējas

Ietekmes	Riski	Iespējas
• Klimata pārmaiņas ietekmē graudaugu ražas apjomu un kvalitāti. • Mainīgie laikapstākļi pagarina veģetācija periodu, kas savukārt palielina pavasara salnu risku un nevienmērīgāku nokrišņu daudzumu sezonas laikā. • Siltākas ziemas veicina kaitēkļu izplatību. • Mainīgie laikapstākļi palielina kultūraugu slimību izplatības risku.	• Fiziskie klimata riski: sausums, pārmērīgi nokrišņi, krusa un temperatūras svārstības samazina ražas stabilitāti. • Piegādes risks: ražas svārstības ietekmē iepirkuma apjomus un produkcijas pieejamību. • Apdrošināšanas risks: pieaugošie klimata riski var palielināt apdrošināšanas izmaksas un ietekmēt apdrošināšanas pieejamību. • Bioloģiskie riski: kaitēkļu un slimību izplatība var negatīvi ietekmēt ražas kvalitāti un palielināt izmaksas. • Tirgus risks: globālās klimata svārstības ietekmē cenu dinamiku un konkurētspēju.	• Jaunu kultūraugu attīstība: siltāks klimats paplašina audzējamo kultūraugu klāstu (piemēram, kukurūza). • Cenu pieauguma potenciāls: klimata ietekmē samazināts produkcijas piedāvājums var paaugstināt graudu cenas. • Pakalpojumu attīstība: pieaug pieprasījums pēc agronomijas speciālistu konsultācijām un apdrošināšanas risinājumiem. • Efektivitātes pieaugums: optimizējot prakses, iespējams uzlabot ražību un ienākumus ilgtermiņā.

Rīcības virziens

Stiprināt uzņēmuma un biedru saimniecību noturību pret klimata un tirgus svārstībām, vienlaikus saglabājot produkcijas kvalitāti un konkurētspēju ilgtspējīgas lauksaimniecības un pārtikas ražošanas sistēmas izveidei.

Mērķis

Līdz 2028. gadam mācībās par ilgtspējīgu lauksaimniecību būs piedalījušies vairāk nekā puse LATRAPŠ biedru.

Rīcības un pasākumi

- Nodrošināt stabilus iepirkuma un produkcijas realizācijas apjomus mainīgos laikapstākļos.
- Stiprināt infrastruktūras un uzglabāšanas procesu noturību.
- Attīstīt elastīgu un datus balstītu lēmumu pieņemšanas sistēmu biedriem par pielāgošanos mainīgajiem laikapstākļiem (IT rīki, lauku izmēģinājumu projekti, zinātniskie pētījumi).
- Dažādot kultūraugu audzēšanu un veicināt jaunu kultūraugu attīstību biedru saimniecībās, piemēram, palielināt pākšaugu kultūraugu audzēšanu, jo tie veicina slāpekļa piesaisti un labāk pielāgojas klimata pārmaiņām (apmācības, lauku izmēģinājumu projekti, zinātniskie pētījumi, IT rīki).
- Nodrošināt iespējas lauksaimniekiem apdrošināt sējuma laukus pret ekstremāliem laikapstākļiem.
- Veidot sadarbību ar pētniekiem un nozares ekspertiem, lai attīstītu klimatnoturīgus risinājumus un ilgtspējīgas lauksaimniecības prakses.
- Veicināt augu aizsardzības līdzekļu un minerālmēsļu atbildīgu lietošanu, lai mazinātu ķīmisko vielu izmantošanu (apmācības).

Vides ietekme

Enerģija un siltumnīcefekta gāzu emisijas (B3)

Politikas un pieeja

LATRAPS savā darījumdarbības modelī enerģētiku identificē kā būtisku ilgtspējas aspektu, ņemot vērā enerģijas nozīmīgo lomu uzņēmuma pamatdarbībā. Liela primārās enerģijas un elektroenerģijas daļa tiek patērēta tehnoloģiskajos procesos, īpaši graudu apstrādē un kaltēšanā, kā arī transporta un loģistikas nodrošināšanā. Tādēļ arī būtiskākās emisiju ietekmes jomas uzņēmuma darbībā ir saistītas ar graudu kaltēšanas procesiem un transportu.

Rīcības virziens

Investēt infrastruktūras energoefektivitātē, uzlabot procesus, lai mazāk patērētu fosilos resursus pašu darbības nodrošināšanā, kā arī investēt atjaunīgās enerģijas infrastruktūrā.

Mērķis

- Palielināt atjaunīgās enerģijas ieguves apjomu pašpatēriņam
- Veicināt elektrotransportlīdzekļu īpatsvaru autoparkā

Klimata riski

Uzņēmums nav veicis klimata risku novērtējumu, bet LATRAPs pieeja klimata pārmaiņu mazināšanai balstās uz pakāpenisku pāreju uz energoefektīvākiem un mazāk oglekļa intensīviem risinājumiem.

Ietekmes, riski un iespējas

Ietekmes	Riski	Iespējas
• Enerģijas patēriņš tieši ietekmē uzņēmuma radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kā arī izmaksu struktūru. Energoresursu izvēle ietekmē uzņēmuma oglekļa intensitāti un kopējo ietekmi uz vidi.	• Augstas un svārstīgas energoresursu cenas, atkarība no fosilajiem kurināmajiem, kā arī pārejas uz zema oglekļa ekonomiku prasības var ietekmēt uzņēmuma izmaksas un investīciju nepieciešamību.	• Energoefektivitātes uzlabošana un atjaunīgo energoresursu izmantošana sniedz iespējas samazināt izmaksas, mazināt emisijas un uzlabot uzņēmuma konkurētspēju ilgtermiņā.

Rīcības un pasākumi

LATRAPS īsteno virkni pasākumu enerģijas patēriņa optimizācijai un emisiju samazināšanai. Tie ietver tehnoloģisko procesu efektivizāciju, īpaši graudu kaltēšanas jomā, enerģijas patēriņa monitoringu un loģistikas procesu optimizāciju. Transporta jomā uzņēmums izvērtē efektīvākus pārvadājumu risinājumus, tostarp dzelzceļa izmantošanu, kas rada zemākas emisijas salīdzinājumā ar autotransportu, efektīvu loģistikas plānošanu, mazinot degvielas patēriņu gan uzņēmuma darbībā, gan piegādes ķēdē. Plānots izstrādāt transporta standartu ārpakalpojuma transporta pakalpojuma sniedzējiem.

Vides ietekme

Atjaunīgā enerģija

Papildus atjaunīgās enerģijas attīstībai LATRAPS īsteno pāreju uz videi draudzīgākiem energoresursiem un pakāpeniski attīsta atjaunīgās enerģijas infrastruktūru uzņēmuma kompleksos. Šobrīd Elejas kompleksā ir uzstādīti četri saules enerģijas parki, kuru kopējā jauda ir 230 kW. Plānots, ka gadā tiks saražots aptuveni 217 MWh elektronērģijas, kas nodrošina daļu no uzņēmuma elektroenerģijas patēriņa. Saules parku radītā enerģija tiek izmantota arī LATRAPS elektroauto uzlādei. Uzņēmuma mērķis ir turpināt palielināt atjaunīgās enerģijas īpatsvaru, nākamo piecu gadu laikā palielinot saražotās atjaunīgās enerģijas apjomu par vismaz 50% salīdzinājumā ar pašreizējo līmeni. Lai sasniegtu šo mērķi, LATRAPS plāno ieviest atjaunīgās enerģijas risinājumus arī citos uzņēmuma kompleksos.

Vienlaikus Elejas kompleksā līdz 2026. gadam plānots aizstāt sašķidrināto naftas gāzi (LPG) ar sašķidrināto dabasgāzi (LNG). Pašreizējais LPG patēriņš Elejā veido aptuveni 5160 MWh gadā (400 tonnas LPG 2025. gada sezonā), un pāreja uz LNG ļaus samazināt oglekļa emisiju intensitāti, ņemot vērā zemāku CO2 emisiju koeficientu šim energoresursam. Šie pasākumi kopumā veido LATRAPS enerģētikas transformācijas virzienu, kas vērsts uz energoefektivitātes paaugstināšanu, emisiju samazināšanu un ilgtspējīgāku resursu izmantošanu.

LATRAPS pieeja ir saskaņota ar Latvijas Nacionālo enerģētikas un klimata plānu 2021. –2030. gadam, kas nosaka virzību uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanu, energoefektivitātes uzlabošanu un enerģētiskās drošības stiprināšanu.

Energopatēriņš, t. sk. transports

 Elektrība (kWh)	4 637 260 3 457 677 4 132 648
 Dīzeļdegviela (l)	386 825 345 459 342 041
 Benzīns (l)	7 464 43 211 59 264
 LPG (l)	1 083 351 732 035 1 137 197
 Dabasgāze (m3)	1 777 970 1 181 463 1 432 648
 Šķelda/granulas (t)	35 20 1,9
 Atjaunīgā enerģija (kWh)	0 0 195 433

2023–24 2024–25 2025–26

Vides ietekme

Energoefektivitāte

LATRAPS līdz pārskata sagatavošanas brīdim ir īstenojis visus 2025. gadā plānotos energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus: uzstādīti saules paneļi un uzlabota ventilācijas vadības sistēma un Elejas filiālē, kā arī Eļļas cehā uzstādīts papildu rapša sildītājs. Jaunais risinājums darbojas paralēli esošajai kaltei, taču ļauj samazināt nepieciešamību izmantot kaltēšanas procesu, kas ir daudz energoietilpīgāks nekā sildīšana. Tādējādi uzņēmums ir radījis alternatīvas enerģijas efektīvākai izmantošanai tehnoloģiskajos procesos un samazinājis kopējo enerģijas patēriņu. Vienlaikus uzņēmums attīsta arī citus energoefektivitātes un enerģijas pārvaldības risinājumus, diversificējot energoresursu izmantošanu dažādos kompleksos. 2024. gadā plānotā Jēkabpils biroja ēkas norobežojošo konstrukciju siltumnoturības uzlabošana un apkures sistēmas rekonstrukcija tika paveikta jau 2023. gadā (finansējums – 66 635,06 EUR). Savukārt periodā no 2026. līdz 2028. gadam plānots pakāpeniski nomainīt esošo apgaismojumu ar LED tehnoloģijām, tādējādi turpinot samazināt enerģijas patēriņu un ar to saistītās emisijas.

Energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu ieviešana un plānotais energoetaupījums

Gads	Energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi		Plānotais energoetaupījums, MWh/gadā	Izpilde
2023/ 2024		Jēkabpils biroja ēkas norobežojošo konstrukciju siltumnoturības uzlabošana un apkures sistēmas rekonstrukcija	18.850	
2025		Ventilācijas vadības sistēmas uzlabošana Elejas filiālē	14.760	
2025		Saules paneļu uzstādīšana Elejas filiālē	178.000	
2026		Eļļas ceha rapša žāvēšanas iekārtas nomaiņa, ierīkojot to iekštelpā	6.090	
2026		Apgaismojuma nomaiņa: graudu apstrādes kompleksi 2x36 W T8 fluorescences gaismekļa (līdz 5 h dienā) nomaiņa ar LED 36 W gaismekļiem (40 gab.)	2.630	
2027		Apgaismojuma nomaiņa: - Eļļas cehs fluorescences T8 2x36 W gaismekļa nomaiņa ar LED 36 W (10 h dienā) gaismekļiem (6 gab.) - Teritorijas apgaismojuma nātrija halīda 150 W nomaiņa ar LED 50 W (9,51 h dienā) gaismekļiem (10 gab.)	4.260	
2028		Apgaismojuma nomaiņa: Teritorijas apgaismojums nātrija halīda 400 W uz LED 167W (9,51h dienā) gaismekļiem (16 gab.)	12.940	

Vides ietekme

Transports

LATRAPS nodrošina graudu un minerālmēslu loģistiku, izmantojot gan uzņēmuma transporta vienības (līdz 10 kravas auto vienībām), gan ārpakalpojumu sniedzējus (vidēji apmēram 35 transporta vienības gadā). Vienlaikus uzņēmums kā vienu no prioritārajiem ilgtspējīgas loģistikas virzieniem attīsta graudu pārvadāšanu pa dzelzceļu. 2024./2025. pārskata gadā kopumā tika pārvadāts vairāk nekā 600 000 tonnu graudu un minerālmēslu. Dzelzceļa pārvadājumu apjoms bija par 18,8% lielāks nekā pārvadājumi ar autotransportu. Šāda pieeja ļauj samazināt transporta radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, jo dzelzceļa transports rada būtiski mazāku CO2 emisiju apjomu uz vienu pārvadāto tonnu salīdzinājumā ar autotransportu.

Globālie procesi arvien tiešāk ietekmē arī Latvijas lauksaimniecības produktu konkurētspēju ilgtermiņā – energoresursu cenu svārstības, transporta infrastruktūras izmaksu pieaugums un piegādes ķēžu pārkārtošanās rada spiedienu uz pārvadājumu izmaksām visā reģionā. Ņemot vērā, ka pēdējā gada laikā dzelzceļa pārvadājumu izmaksas vidēji pieaugušas par aptuveni 12 % gadā, nākamajā darbības periodā dzelzceļa transporta izmantošana graudu pārvadājumos var samazināties.

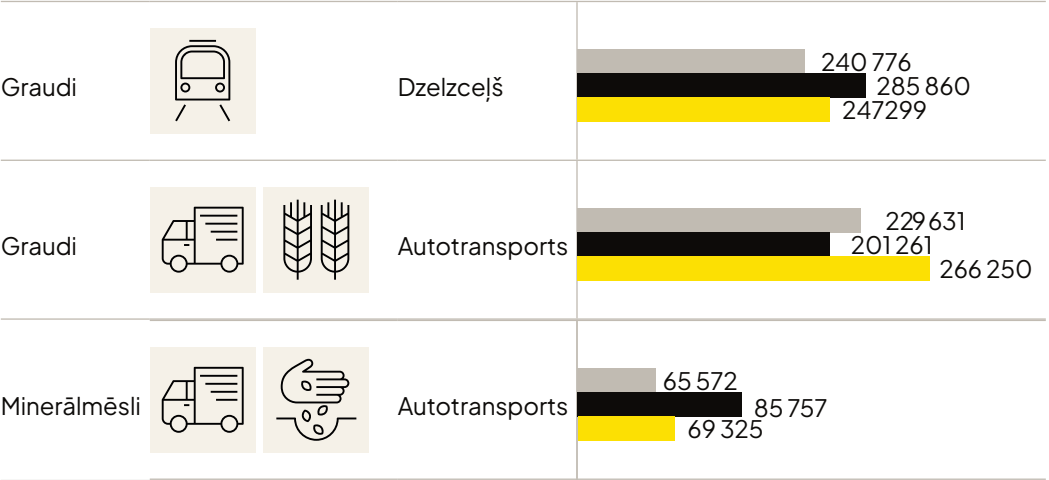
Lai nodrošinātu konkurētspējīgākus pārvadājumu risinājumus, LATRAPS ir izstrādājis digitālo platformu STROPS, kas savieno lauksaimniecības kravu īpašniekus ar pārvadātājiem. Šis risinājums palīdz optimizēt reģionālos pārvadājumus, piedāvājot elastīgākas un potenciāli izdevīgākas pārvadājumu alternatīvas. 2026. gadā platforma tiks papildināta ar jaunu funkcionalitāti, kas ļaus saimniecībām ievietot kravu pārvadājumu pieprasījumus un saņemt izdevīgākos cenu piedāvājumus.

Autoparka elektrifikācija

LATRAPS īsteno pakāpenisku autoparka elektrifikāciju. Šī iniciatīva ir daļa no plašākas enerģētikas transformācijas, kuras mērķis ir samazināt fosilo degvielu patēriņu un pāriet uz ilgtspējīgākiem enerģijas risinājumiem. Nākamā piecu gadu laikā uzņēmums plāno attīstīt autoparka elektrifikāciju vairākos virzienos, tostarp pārejot uz elektrotransportu biroja vajadzībām, izvērtējot iespējas ieviest kravas elektrotransportu, kā arī attīstot elektroauto uzlādes infrastruktūru uzņēmuma teritorijās. Jau šobrīd LATRAPS operacionālajā darbībā izmanto elektroiekārtas – uzņēmuma rīcībā ir seši elektrokāri un pacēlāji, kas tiek izmantoti noliktavu un loģistikas procesos.

Pārvesto graudu apjoms pa transporta veidiem (t)

2023–24 2024–25 2025–26

Vides ietekme

Siltumnīcefekta gāzu emisiju 1. un 2. tvērums

LATRAPS veica siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju aprēķinu, izmantojot GHG Protocol metodoloģiju, balstoties uz 2023./2024. pārskata gada datiem, un turpina veikt aprēķinus ik gadu atbilstoši izstrādātajai metodoloģijai. Aprēķins aptvēra uzņēmuma galvenās darbības jomas, tostarp apdrošināšanu, loģistiku, tehnikas tirdzniecību un servisu, degvielas tirdzniecību, minerālmēslu un augu aizsardzības līdzekļu piegādi, graudu (rapšu, kviešu, zirņu) iepirkšanu, astoņu graudu pirmapstrādes kompleksu darbību, kā arī eļļas ražošanu. Aprēķina metodikā netika iekļautas visas uzņēmuma un tā piegādes ķēdes radītās emisijas (3. tvērums).

Emisijas (1. un 2. tvērums)

Emisijas	2023_24	2024_25	2025_26
1. tvērums CO2 (kg)	4,628,219	3,423,371	4,704,380
2. tvērums CO2 (kg)	904,266	674,247	834,907

1. tvērumā LATRAPs būtiskākie tiešo emisiju avoti ir saistīti ar graudu pirmapstrādes tehnoloģiskajiem procesiem un transportu. 2. tvērumā emisiju apjoms ir salīdzinoši neliels un galvenokārt saistīts ar iepirkto elektroenerģiju. Graudu pirmapstrādes procesā enerģijas patēriņu būtiski ietekmē laikapstākļi un novāktās ražas kvalitāte – mitrākos gados graudiem nepieciešama ilgāka žāvēšana un pirmapstrāde, kas attiecīgi palielina elektroenerģijas un citu energoresursu patēriņu. Tādēļ enerģijas patēriņa apjoms ir cieši saistīts ar sezonālajiem un klimatiskajiem apstākļiem.

GHG (Siltumnīcefekta gāzu) emisiju samazināšanas mērķi un klimata pāreja (C3)

	2025/2026	2026/2027	2027/2028
Atjaunīgās enerģijas apjoma palielināšana pašu darbībā	Saules parks Elejas pirmapstrādes kompleksā – 217 MWh/gadā	Saules parki kopumā divos pirmapstrādes kompleksos – katrā vidēji 217 MWh/gadā	Saules parki un uzlādes staciju turpmākā attīstība citos pirmapstrādes kompleksos – katrā vidēji 217 MWh/gadā
Autoparka elektrifikācija	10	Papildus 10 elektroauto	Papildus 10 elektroauto

Vides ietekme

Gaisa, ūdens un augsnes piesārņojums (B4)

Gaisa piesārņojums

Politikas un pieeja

LATRAPS darbībā būtiskākais ar piesārņojumu saistītais aspekts ir gaisa piesārņojums, kas galvenokārt rodas graudu pirmapstrādes procesos, īpaši kaltēšanas (žāvēšanas) laikā. Šie procesi ir energoietilpīgi un saistīti ar emisiju veidošanos, tādēļ uzņēmums identificē šo kā būtisku ietekmes jomu savā darbībā.

Rīcības virziens

Nodrošināt gaisa piesārņojuma normu ievērošanu atbilstoši piesārņojošo darbību atļauju prasībām.

Rīcības un pasākumi

Uzņēmums nodrošina atbilstību normatīvo aktu prasībām, ievērojot izsniegto B kategorijas piesārņojošās darbības atļauju, kas nosaka prasības attiecībā uz emisiju ierobežošanu, monitoringu un pārvaldību.

B kategorijas atļaujas 2025. gadā: Aizkraukle kompleksā, Jēkabpils kompleksā, Bauskas kompleksā, Elejas kompleksā un 2026. gadā – Jaunpagasta kompleksā.

Atbilstoši šai atļaujai LATRAPs regulāri veic gaisa piesārņojuma uzraudzību, nodrošina tehnoloģisko procesu kontroli un īsteno nepieciešamos pasākumus emisiju samazināšanai.

Uzņēmums sistemātiski izvērtē iespējas uzlabot tehnoloģiskos procesus un samazināt gaisa piesārņojumu, tostarp optimizējot energoresursu izmantošanu un ieviešot efektīvākas iekārtas. Gaisa piesārņojuma pārvaldība tiek integrēta uzņēmuma operacionālajos procesos un ir daļa no plašākas pieejas ilgtspējīgai un atbildīgai darbībai.

Gaisa piesārņojuma mērījumus veic tikai tad, ja to pieprasa kontrolējošās iestādes. Pārskata periodā par gaisa piesārņojumu saistībā ar uzņēmuma darbību nav saņemtas sūdzības un kompetento institūciju veiktajās pārbaudēs nav konstatēti pārkāpumi, tas apliecina atbilstību normatīvo aktu prasībām un efektīvu vides pārvaldību. Ņemot vērā darbības specifiku, ietekme uz ūdens un augsnes piesārņojumu tiek vērtēta kā ierobežota. Uzņēmums nodrošina atbilstību attiecīgajām vides prasībām arī šajās jomās, piemēram, iesalnīcas darbības īstenošanai, tiek veikta notekūdeņu attīrīšana un divas reizes gadā notiek piesārņojuma monitorings.

Minerālmēslu un augu aizsardzības līdzekļu aprīte un lietošana

LATRAPS darbībā vielas, kas rada bažas un ļoti lielas bažas, galvenokārt ir saistītas ar minerālmēslu un augu aizsardzības līdzekļu aprīti un lietošanu. Tās tiek identificētas kā būtisks vides aspekts ar augstu ietekmes būtiskumu. Šo vielu izmantošana var radīt negatīvas sekas uz augsni un ūdeni, ietekmējot ekosistēmu līdzsvaru un potenciāli arī cilvēku veselību caur pārtikas ķēdi.

Ilgtermiņā neatbilstoša vai pārmērīga šo vielu lietošana var samazināt augsnes auglību, veicināt kaitēkļu rezistences attīstību, negatīvi ietekmēt ražas stabilitāti, kā arī apkārtējo vidi – gruntsūdeņus, vietējās ūdenskrātuves, bioloģisko daudzveidību un cilvēku veselību.

2023. gadā pesticīdu lietojums Eiropā vidēji bija apmēram 1,6 kg/ha, kas ir nedaudz virs pasaules vidējā līmeņa. Savukārt Latvijā tas atsevišķās kultūrās (piemēram, graudos) ir zemāks – aptuveni 1,1 kg/ha, kas norāda uz mērenu pesticīdu izmantošanu¹.

Politikas un pieeja

Ņemot vērā LATRAPs lomu lauksaimniecības piegādes ķēdē un sadarbību ar lauksaimniekiem, šo vielu pārvaldība un atbildīga, zinātnē balstīta lietošana ir būtiska, lai mazinātu vides riskus un nodrošinātu ilgtspējīgu lauksaimniecības attīstību. LATRAPs rīcības virziens ir efektīvi izmantot augu aizsardzības līdzekļus un minerālmēslus lauksaimniecības procesos, veicinot ekonomiski pamatotu un atbildīgu lietošanu.

¹ Avots: <https://www.fao.org/faostat/en/#data/RP>

Vides ietekme

Ietekmes, riski un iespējas

Ietekmes	Riski	Iespējas
Nepareiza vai pārmērīga minerālmēslu un augu aizsardzības līdzekļu lietošana var veicināt barības vielu noplūdi, piesārņojumu un negatīvi ietekmēt ekosistēmu līdzsvaru. Ilgttermiņā pastāv risks samazināt augsnes auglību un veicināt kaitēkļu, slimību un nezāļu rezistences attīstību	Normatīvo prasību pastiprināšanās attiecībā uz ķīmisko vielu izmantošanu, kas var ietekmēt produktu pieejamību un izmaksas. Reputācijas risks gadījumos, ja piegādes ķēdē netiek nodrošināta atbildīga šo vielu lietošana. Lauksaimniecības produktivitātes samazināšanās ilgtermiņā, ja netiek ievērota ilgtspējīga augsnes un augu aizsardzības prakse.	Veicināt ilgtspējīgāku lauksaimniecības praksi, ieviešot precīzo mēslošanu, integrēto augu aizsardzību un citas zinātnē balstītas pieejas. LATRAPS nodrošina risinājumus un zināšanas, izglītojot biedrus par atbildīgu ķīmisko vielu lietošanu. Tas veicina augsnes veselības uzlabošanu, ilgtermiņa ražas stabilitāti un konkurētspējas stiprināšanu, vienlaikus samazinot vides ietekmi.

Rīcības virziens

Efektīvi izmantot minerālmēslus, augu aizsardzības līdzekļus un mikroelementus, veicinot to ekonomiski pamatotu un atbildīgu lietošanu lauksaimnieciskajā darbībā.

Rīcības un pasākumi

Izvirzīto mērķu sasniegšanai LATRAPS pilnveido lauksaimnieku zināšanas un kompetences, nodrošinot mācības un praktiskus risinājumus par precīzu un optimizētu augu aizsardzības līdzekļu, minerālmēslu un citu vielu lietošanu. Šāda pieeja palīdz samazināt ietekmi uz vidi, saglabāt augsnes veselību un veicināt lauksaimniecības produktivitāti ilgtermiņā.

Uzņēmums organizē gan klātienes, gan digitālās mācības. Digitālajā vidē LATRAPS ir izveidojis izglītojošu saturu tiešsaistes formātā (video), kas pieejams dažādās platformās, tostarp YouTube un sociālajos tīklos. Pirmajā sezonā tika organizēts līdz 10 mācībām, otrajā sezonā – vēl 10 mācības, nodrošinot plašu piekļuvi zināšanām par pareizu mēslojuma un augu aizsardzības līdzekļu lietošanu.

Papildus tam LATRAPS organizē klātienes mācības un seminārus, kur tiek apskatīti aktuāli jautājumi par ilgtspējīgu lauksaimniecību, resursu efektīvu izmantošanu un vides ietekmes mazināšanu. 2025. gadā notika 6 mācības, 2026. gadā – 2 mācības.

Ilgtspējīga augkopība un resursu efektivitāte	Pākšaugu attīstība un inovācijas (zirņi)	Pētniecība un zinātnes sadarbība
Mācības par augu maiņu, pesticīdu lietošanas ietekmi un tās mazināšanu, kā arī praktiski risinājumi ilgtspējīgai saimniekošanai. Viena no nozīmīgākajām aktivitātēm ir AGRO kalkulatora izstrāde un ieviešana, kas palīdz pieņemt datus balstītus lēmumus par kultūraugu maiņu un augsnes ilgtspēju. Tika analizēta arī pesticīdu ietekme uz biškopību un veicināta atbildīga augu aizsardzības līdzekļu lietošana.	Īpaša uzmanība pievērsta pākšaugu, īpaši zirņu, attīstībai kā perspektīviem nākotnes kultūraugiem. Mācībās aplūkotas zirņu audzēšanas tehnoloģijas, šķirņu izvēles principi, ražas un proteīna satura ietekmējošie faktori, kā arī kaitēkļu un slimību ietekme. Tika organizēti arī tematiski pasākumi, piemēram, zirņu audzētāju salidojums, veicinot zināšanu apmaiņu starp nozares dalībniekiem.	Mācību aktivitāšu ietvaros notika diskusijas par graudkopības izmēģinājumiem un aktuālajām pētniecības tēmām, kā arī tika prezentēti konkrētu pētījumu rezultāti. Šajos pasākumos aktīvi tika iesaistīti zinātnieki, sekmējot sadarbību starp praksi un zinātni.

Mācību aktivitātes veicināja ciešāku sadarbību starp lauksaimniekiem, uzņēmuma darbiniekiem un zinātniekiem, tādējādi stiprinot zināšanu pārnesei un atbalstot LATRAPS stratēģisko virzību uz ilgtspējīgu un augstas pievienotās vērtības lauksaimniecību.

Vides ietekme

Bioloģiskā daudzveidība (B5)

Uzņēmuma ietekme uz bioloģisko daudzveidību tiek vērtēta kā ierobežota, vienlaikus uzņēmums nodrošina atbilstību attiecīgajām vides prasībām šajās jomās.

Ūdens resursi (B6)

Uzņēmuma ietekme uz ūdens patēriņu tiek vērtēta kā ierobežota, vienlaikus uzņēmums nodrošina ūdens patēriņa uzskaiti un atbildīgu izmantošanu atbilstoši vides jomu regulējošo tiesību aktu prasībām. Ietekme uz ūdens patēriņu tiek vērtēta kā ierobežota, un uzņēmums nodrošina ūdens patēriņa uzskaiti un atbilstošu lietošanu vides jautājumu regulējošo tiesību aktu prasībām.

2023-24 2024-25 2025-26

Resursu izmantošana, aprites ekonomika un atkritumu apsaimniekošana (B7)

Uzņēmuma ietekme uz resursu izmantošanu, aprites ekonomiku un atkritumu apsaimniekošanu tiek vērtēta kā ierobežota, vienlaikus uzņēmums nodrošina atbilstību attiecīgajām vides prasībām šajās jomās.

ILGTSPĒJAS PĀRSKATS

Sociālā ietekme

B8. Darbaspēks – vispārīgā informācija

C5 Papildu (vispārīgas) darbaspēka
īpašības

B9. Darbaspēks – veselība un drošība

B10. Darbaspēks – atalgojums, sociālais
dialogs un apmācība

Darbaspēks – vispārīgā informācija (B8)

LATRAPS identificē savu darbaspēku kā būtisku ilgtspējas aspektu ar augstu ietekmes būtiskumu, īpaši trīs jomās – adekvātas algas, darba drošība un darbinieku apmācības un pilnveide. Šīs tēmas tika noteiktas kā prioritāras dubultā būtiskuma novērtējuma rezultātā, un tās ir cieši integrētas uzņēmuma pārvaldības un cilvēkresursu attīstības pieejā.

Politikas un pieeja

Uzņēmuma Personāla politika nosaka principus attiecībā uz iekšēji taisnīgu atalgojumu, drošu un iekļaujošu darba vidi, kā arī darbinieku profesionālo attīstību. Personāla politikas principus ieteicams ieviest arī LATRAPs saistītajos uzņēmumos.

Ietekmes, riski un iespējas

Ietekmes	Riski	Iespējas
- LATRAPS darbība tieši ietekmē darbinieku labbūtību, darba apstākļus un profesionālās attīstības iespējas. - Konkurētspējīgs atalgojums, droša darba vide un pieejamas mācību iespējas veicina darbinieku apmierinātību, produktivitāti un ilgtermiņa noturību uzņēmumā.	- Galvenie riski saistīti ar darbinieku piesaisti un noturēšanu, īpaši konkurences apstākļos darba tirgū un ņemot vērā nozares sezonālā raksturu. - Nepietiekamas apmācību iespējas vai neatbilstošs atalgojuma līmenis var ietekmēt darbinieku motivāciju un mainības pieaugumu.	- Uzņēmumam ir iespēja stiprināt savu konkurētspēju, attīstot darbinieku kompetences, uzlabojot iesaisti un veidojot spēcīgu organizācijas kultūru. - Investīcijas darbinieku attīstībā un labbūtībā veicina augstāku produktivitāti, inovāciju un efektīvāku darbību.

Rīcības virziens

Personāla vadības stratēģiskais mērķis ir uzturēt iekļaujošu un drošu LATRAPs darba vidi, kas veido aizrautīgu un pašmotivētu darbinieku komandu un nodrošina pastāvīgu darbinieku kompetenču attīstību un augstu veikspēju.

 Darbinieku skaits	220 217 217
---	---

30.06.2024. 30.06.2025. 30.06.2026.

Sociālā ietekme

Papildu (vispārīgas) darbaspēka īpašības (C5)

Politikas un pieeja

Vienlīdzīga attieksme ir viens no LATRAPs personāla politikas pamatprincipiem. Uzņēmums nodrošina darba vidi, kurā tiek respektēta darbinieku dažādība un veicinātas vienlīdzīgas iespējas neatkarīgi no dzimuma, vecuma un citiem aspektiem. LATRAPs pieeja balstās uz iekļaujošas organizācijas kultūras veidošanu, kur katrs darbinieks var pilnvērtīgi iesaistīties darba procesos un attīstīt savu potenciālu.

Rīcības un pasākumi

Uzņēmumā seko līdzi dzimumu līdztiesības jautājumiem. 2022. gadā tika veikts pētījums par dzimumu līdztiesību, kura ietvaros tika analizēti darbinieku sadalījuma un attieksmes aspekti.

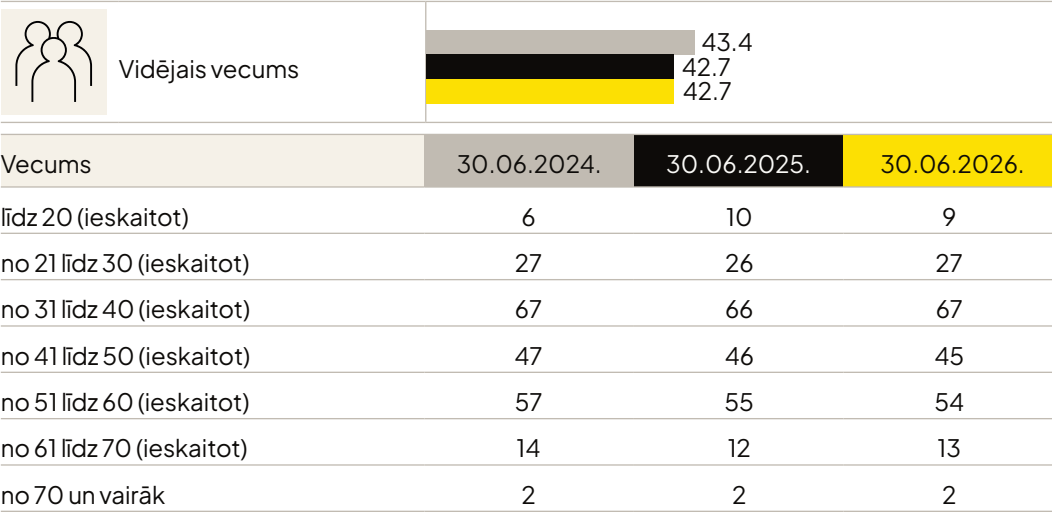
Pārskata periodā LATRAPs darbinieku struktūra saglabājās relatīvi stabila. 2026. gada 30. jūnijā uzņēmumā strādāja 81 sieviete un 136 vīrieši. Darbinieku struktūrā ir lielāks vīriešu īpatsvars, kas galvenokārt saistīts ar darba specifiku. Liela daļa amatu ir saistīta ar fiziski smagu darbu un intensitāti, piemēram, graudu pirmapstrādes kompleksos. Vecuma struktūra liecina par sabalansētu darbinieku sadalījumu – vidējais darbinieku vecums ir 42,7 gadi, kas nodrošina gan pieredzes, gan jaunu kompetenču līdzsvaru. Uzņēmumā tiek nodarbināti arī cilvēki ar invaliditāti – viņu skaits pieaudzis no pieciem darbiniekiem 2024. gadā līdz septiņiem darbiniekiem 2025. un 2026. gadā.

LATRAPs nodrošina darba vidi bez diskriminācijas, un pārskata periodā nav konstatēti vai reģistrēti diskriminācijas incidenti.

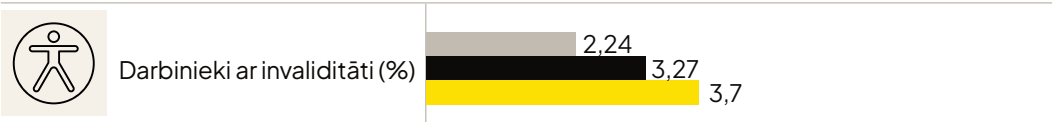
Darbinieku sadalījums pēc dzimuma

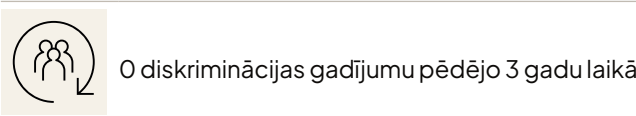
Darbinieku sadalījums pēc vecuma

Darbinieki ar invaliditāti

Diskriminācijas incidenti darba vidē

30.06.2024. 30.06.2025. 30.06.2026.

Sociālā ietekme

Darbaspēks – veselība un drošība (B9)

Politikas un pieeja

LATRAPS uztur iekļaujošu un drošu darba vidi, kas veido aizrautīgu un pašmotivētu darbinieku komandu. Uzņēmuma Darba drošības politika nosaka principus attiecībā uz drošu un iekļaujošu darba vidi – nelaimes gadījumu novēršanu, darbinieku mācībām, iekšējo darba drošības instruktāžu ievērošanu un darba apgērba nodrošināšanu.

Ietekmes, riski un iespējas

Ietekmes	Riski	Iespējas
Graudu kaltēšanas un pirmapstrādes procesi ir tehnoloģiski intensīvi un saistīti ar paaugstinātu darba vides risku, tostarp augstu temperatūru, putekļu koncentrāciju, mehānisko iekārtu darbību un sezonālu darba intensitāti.	Darba drošības jomā pastāv operacionālie riski (īpaši darbā ar tehnoloģiskajām iekārtām un intensīvas slodzes apstākļos), kas var ietekmēt darbinieku veselību un uzņēmuma darbības nepārtrauktību.	LATRAPS, stiprinot drošības kultūru un darbinieku iesaisti, organizējot regulāras apmācības, uzlabojot darba organizāciju un ieviešot efektīvākus darba drošības risinājumus, var šos riskus novērst.

Mērķis

Nulles negadījumi darba vietā

Rīcības un pasākumi

LATRAPS īsteno sistemātiskus pasākumus darbinieku drošības un veselības aizsardzībai, nodrošinot atbalstošu un drošu darba vidi. Uzņēmumā tiek organizētas ikgadējās iekšējās darba drošības mācības, kā arī darbiniekiem ir iespēja brīvprātīgi apgūt pirmās palīdzības sniegšanas prasmes.

Darbinieku labbūtības nodrošināšanai LATRAPs katru gadu piedāvā apdrošināšanas polises, kas ietver gan veselības apdrošināšanu, gan apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem. Papildus tam uzņēmums kompensē redzes korekcijas līdzekļu iegādi un piešķir papildu apmaksātas brīvdienas. Šie pasākumi palīdz saglabāt darbinieku veselību, uzlabot labbūtību un drošību, vienlaikus veidojot ilgtspējīgu un atbildīgu darba vidi.

Nelaimes gadījumu skaits darba vietā

	30.06.2024.	30.06.2025.	30.06.2026.
Reģistrējamo ar darbu saistīto nelaimes gadījumu skaits pašu personāla vidū	0	0	0
Reģistrējamo ar darbu saistīto slimības gadījumu skaits ārštata un štata darbinieku vidū	0	0	0

Sociālā ietekme

Politikas un pieeja

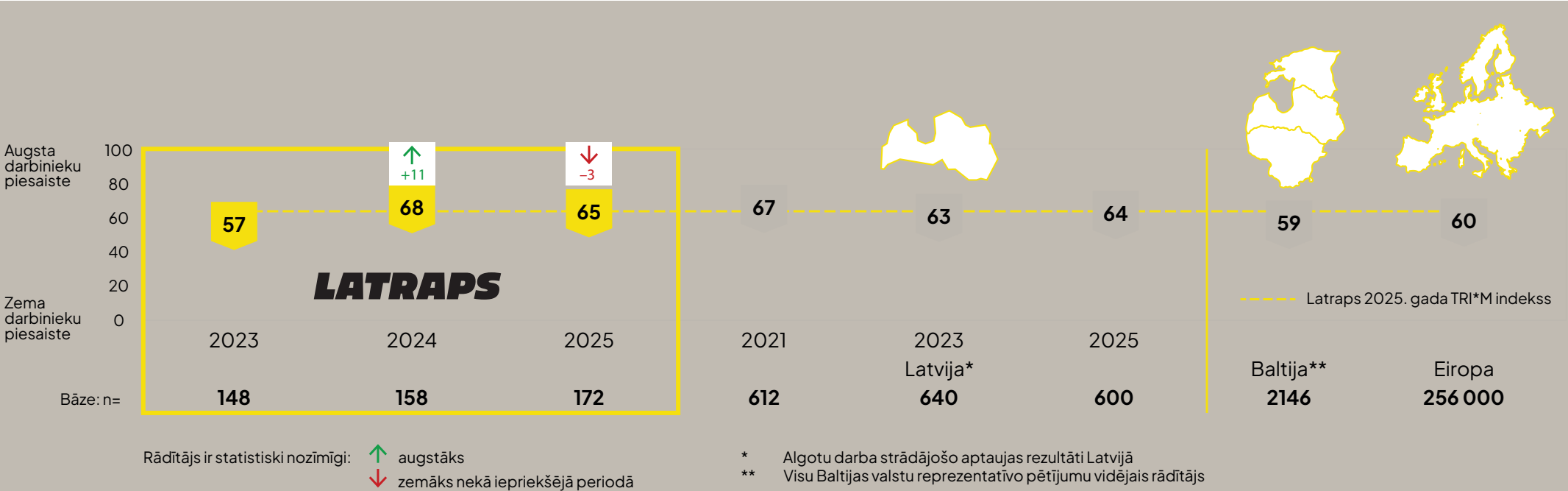
LATRAPS īsteno atļidzības politiku, kas balstīta uz taisnīguma, caurspīdīguma un konkurētspējas principiem, nodrošinot atbilstību Eiropas Savienības un nacionālo tiesību aktu prasībām attiecībā uz adekvātu un minimālo atalgojumu. Uzņēmuma mērķis ir nodrošināt darbiniekiem atalgojumu, kas atbilst tirgus līmenim. LATRAPs katru gadu piedalās Latvijas vispārējā atalgojumu pētījumā “Figure”, lai novērtētu atalgojuma konkurētspēju un sekotu līdzī attīstībai.

Atļidzības pārvaldība tiek īstenota, izmantojot strukturētu pieeju, kas ietver skaidri definētus atalgojuma līmeņus, attīstības kritērijus un regulāru algu pārskatīšanu. 2023. gadā tika veiktas būtiskas izmaiņas uzņēmuma Atalgojuma politikā, nosakot skaidrus kritērijus amata grupām, pamatojoties uz nediskriminējošiem un objektīviem dzimumneitrāliem kritērijiem. Atļidzības politikas pilnveide un sociālā dialoga stiprināšana veicina darbinieku uzticēšanos, iesaisti un ilgtermiņa noturību.

Mērķis

- Konkuretspējīgs atalgojums – atalgojums virs mediānas nozarē;
- Palielināt darbinieku piesaistes indeksu (TRIM);
- Palielināt to amatu īpatsvaru, kuru atalgojums sasniedz noteikto mērķa līmeni;
- Uzturēt darbinieku mainības koeficientu zem 15% gadā.

Sociālā ietekme

LATRAPS TRI*M indeksa salīdzinājums ar etalonrādītājiem liecina, ka pēc būtiska LATRAPs kopējā darbinieku piesaistības rādītāja kāpuma iepriekšējā periodā šogad vērojama darbinieku piesaistības indeksa neliela lejupslīde (par 3 punktiem). Tomēr LATRAPs darbinieku piesaistības rādītājs – 65 indeksa punkti – joprojām vērtējams kā vidēji augsts. Tas atbilst vidējam Latvijā algotu darbu strādājošo piesaistības rādītājam (64 punkti), vienlaikus pārsniedzot visu nozaru vidējos rādītājus Baltijā un Eiropā (attiecīgi 59 un 60 indeksa punkti).

Darbinieku mainības koeficients

* LATRAPs darbinieku mainības koeficients 2023./2024. gadā, neņemot vērā Barkavas struktūras izmaiņas, bija 11,43%.

30.06.2024. 30.06.2025. 30.06.2026.

Rīcības un pasākumi

- LATRAPS īsteno šādus pasākumus:
- regulāra atalgojuma pārskatīšana un pielāgošana atbilstoši tirgus tendencēm;
 - strukturētas atbildības sistēmas uzturēšana;
 - KPI sistēmas izmantošana mainīgās atalgojuma daļas aprēķināšanai;
 - darbinieku iesaiste dialogā par darba vērtību un atalgojumu;
 - iekšējo procesu pilnveide, lai nodrošinātu vienlīdzīgu un pārskatāmu pieeju atbildības jautājumiem.

Sezonalitātes ietekme uz darba vidi

Politikas un pieeja

LATRAPS darbību raksturo izteikta sezonalitāte – visintensīvākais darba periods ir vasarā, kad notiek graudu novākšana un pirmapstrāde. Šajā laikā būtiski pieaug darba apjoms un operacionālā slodze, kas ietekmē darbinieku darba vidi un darba organizāciju.

Rīcības un pasākumi

Lai līdzsvarotu operacionālās vajadzības ar darbinieku veselības un drošības aspektiem, uzņēmums intensīvākajos darba periodos īpašu uzmanību pievērš atbilstošu darba apstākļu nodrošināšanai, instruktāžai un uzraudzībai. LATRAPs visiem sezonas darbiniekiem nodrošina apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem. Vidēji sezonā uzņēmumā papildus strādā vairāk nekā 60 sezonas darbinieku.

Darbinieku skaita pieaugums sezonas laikā

30.06.2024. 30.06.2025. 30.06.2026.

Sociālā ietekme

Darbinieku apmācība un pilnveide

Politikas un pieeja

LATRAPS ir uzņēmums, kas nepārtraukti attīstās un mācās. Uzņēmums veicina zināšanu apmaiņu, organizē apmācības un stiprina darbinieku un biedru kompetenci un kopienas attīstību, tādējādi veidojot stabilu pamatu ilgtspējīgai lauksaimniecības attīstībai Latvijā.

Mērķis

- **Nodrošināt 100% pieejamību mācībām darbiniekiem.**
- **Pakāpeniski palielināt mācību finansējumu uz vienu darbinieku gadā**

Rīcības un pasākumi

LATRAPS nodrošina regulāras ikgadējās mācības, kas aptver būtiskākos darba drošības, atbildības un profesionālās kompetences jautājumus visās uzņēmuma darbības jomās. Šajās mācībās piedalās padomes, valdes pārstāvji, vidējā līmeņa vadītāji un darbinieki atbilstoši saviem darba pienākumiem.

LATRAPS organizē ikgadējās iekšējās mācības darba aizsardzībā, ugunsdrošībā, civilajā un vides aizsardzībā, kā arī pēdējos pāris gados kibersdrošībā, kurās piedalās visi darbinieki. Tiek nodrošinātas arī mācības pirmās palīdzības sniegšanā, bet šīs mācības ir brīvprātīgas. Papildus tiek organizētas regulāras profesionālās mācības, kas pielāgotas konkrētām funkcijām – agronomiem par produktiem un augkopību, tehnikas pārdevējiem un mehāniķiem, sējumu apdrošināšanas ekspertiem, kā arī ražošanas un noliktavu darbiniekiem par klientu apkalpošanu un pārdošanu.

2025./2026. gadā ikgadējo mācību ietvaros papildus tika iekļautas mācības par atjaunoto LATRAPs Ētikas kodeksu un interešu konflikta novēršanas politiku, stiprinot darbinieku izpratni par uzņēmuma pārvaldības un ētikas principiem.

2024. gadā tika izstrādāts Klientu apkalpošanas standarts. 2025. gadā tika izveidota Klientu apkalpošanas standarta vēstnieku programma. Tās ietvaros tika organizētas mācības uzņēmuma iekšējiem treneriem, kuri turpmāk apmācīs citus darbiniekus klientu apkalpošanas jomās.

Katru gadu LATRAPs palielina finansējumu, kas paredzēts viena darbinieka mācību nodrošināšanai.

	Attīstības programmas	• Vadītāju attīstības programma (līderība, mērķu kaskadēšana un pārmaiņu vadība) • Agronomu un pārdevēju kompetenču celšanas programma • Klientu apkalpošanas standarta vēstnieki (iekšējie treneri) • Vadītāja ceļvedis
	Profesionālās mācību tēmas	• Agronomu kompetences agronomijā, lauksaimniecībā (piem., zirņu audzēšanas tehnoloģijas, pesticīdu lietošanas ietekme uz biškopību, par kaitēkļiem zirņiem u. c. tēmas) • Tehnikas un produktu pārdevēju profesionālā attīstība • Apdrošināšanas jautājumi • Individuālās mācības un konferenču apmeklēšana
	Prasmes un efektivitāte	• Laika plānošana • Papildpārdošana klientu apkalpošanā • Prezentēšanas prasmes • Stresa vadība/ psiholoģiskā noturība • Rezultatīvu pārrunu organizēšana un norise
	Pārvaldība	• Padomes mācības (līderība, stratēģija, pārvaldība) • Ētikas kodekss
	Ikgadējās mācības	• Darba aizsardzība • Ugunsdrošība • Vides un civilā aizsardzība • Kibersdrošība • Pirmā palīdzība

Sociālā ietekme

Ar drošību saistītā ietekme

Politikas un pieeja

LATRAPS identificē ar drošību saistīto ietekmi kā būtisku aspektu, ņemot vērā uzņēmuma darbības specifiku un infrastruktūras raksturu. Uzņēmuma Elejas pirmapstrādes komplekss saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 563 “Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība” ir klasificēts kā A kategorijas paaugstinātas bīstamības objekts, un tā darbība tiek organizēta atbilstoši normatīvajām prasībām.

Drošības pārvaldības ietvars balstās uz uzņēmumā izstrādātu Civilās aizsardzības mērķpolitiku un plānu, kas nosaka rīcību ārkārtas situācijās, kā arī prevencijas pasākumus. Uzņēmumā tiek identificēti un pārvaldīti paaugstinātas bīstamības objekti, tostarp minerālmēslu uzglabāšanas vietas, gāzes uzglabāšanas iekārtas un degvielas uzpildes punkti.

Ietekmes, riski un iespējas

Ietekmes	Riski	Iespējas
Iespējamās ietekmes ietver ugunsgrēka, sprādziena vai emisiju (piemēram, dūmu vai gāzu) izplatības riskus ārkārtas situācijās uz vietējām kopienām paaugstinātas bīstamības objektu tuvumā.	- Ugunsgrēku un sprādzienu iespējamību paaugstinātas bīstamības objektos; - Gāzes un degvielas uzglabāšanas riskiem; - Minerālmēslu uzglabāšanas ietekmi uz vidi un drošību.	- Stiprināt sadarbību ar vietējām kopienām un institūcijām, veicinot informētību un gatavību ārkārtas situācijām. - Regulāras praktiskās mācības un sadarbība ar ugunsdzēsības dienestiem un valsts institūcijām uzlabo reaģēšanas spējas un samazina potenciālo ietekmi.

Rīcības virziens

Nodrošināt drošu vidi darbiniekiem un vietējai kopienai.

Mērķis

Nulles negadījumi, kas ietekmē darbinieku vai vietējo kopienu drošību un veselību.

Rīcības un pasākumi

- LATRAPS īsteno mērķtiecīgus drošības pasākumus, tostarp:
- nodrošina, ka veiktās pārbaudes un audits saņem pozitīvu novērtējumu;
 - pastāvīgi pilnveido civilās aizsardzības un drošības pārvaldības sistēmu;
 - organizē regulāras civilās aizsardzības mācības, tostarp 2025. gadā īstenotās mācības Elejas pirmapstrādes kompleksa un administrācijas darbiniekiem;
 - rīko praktiskās mācības sadarbībā ar ugunsdzēsības dienestiem, īpaši vasaras sezonā;
 - nodrošina sadarbību ar valsts pārvaldes institūcijām, demonstrējot rīcību ārkārtas situācijās;
 - organizē iedzīvotāju informēšanas kampaņas (piemēram, 2025. gadā šāda kampaņa notika Elejā), lai uzlabotu vietējo kopienu informētību.

ILGTSPĒJAS PĀRSKATS

Pārvaldība jeb darījumdarbība

B11. Notiesājoši spriedumi un naudas
sodi par korupciju un kukuļošanu

C8. Ieņēmumi no noteiktām nozarēm
un izslēgšana no ES atsaucē
kritērijiem

Pārvaldība jeb darījumdarbība

Darījumdarbība jeb pārvaldība

Politikas un pieeja

LATRAPS pārvaldības pieeja balstās uz caurskatāmību, ētiku un atbildīgu darījumdarbību, integrējot korporatīvās kultūras, politiskās iesaistes un piegādātāju pārvaldības principus vienotā sistēmā.

Korporatīvās kultūras jomā uzņēmumā ir izstrādāts plašs iekšējo normatīvo dokumentu kopums, kas nosaka darbinieku rīcības principus un organizācijas vērtības, tostarp “Ētikas kodekss”, “LPKS LATRAPs biedru pamatnoteikumi”, “Darba kārtības noteikumi”, “Nolikums par komercnoslēpumu”, “Interesu konfliktu novēršanas noteikumi” un “Risku vadības process”. Šie dokumenti veido pamatu ētiskai, drošai un caurskatāmai darba videi, vienlaikus nodrošinot skaidru atbildību sadalījumu.

Politiskās ietekmes un lobēšanas jomā LATRAPs darbojas kā nozares interešu pārstāvis, regulāri paužot viedokli un sniedzot priekšlikumus par normatīvo aktu iniciatīvām, īpaši nacionālajā līmenī. Uzņēmums pats neorganizē lobēšanas aktivitātes, taču aktīvi iesaistās nozares diskusijās un pasākumos. Vienlaikus uzņēmuma darbību būtiski ietekmē Eiropas Savienības līmeņa regulējums, kur nozīmīga loma ir lielo nozares lobiju ietekmei.

Piegādātāju pārvaldības ietvarā LATRAPs ir izstrādājis vairākas politikas un procedūras, tostarp “Sadarbības partneru izpēti un riska novērtējuma politiku”, “AML politiku”, “Trauksmes cēlēju ziņojumu iesniegšanas un izskatīšanas noteikumus”. Uzņēmuma pieeja paredz nesadarboties ar augsta riska partneriem un nepieciešamības gadījumā izvēlēties alternatīvus sadarbības partnerus.

LATRAPS sadarbības nosacījumi ir caurspīdīgi un pieejami digitālajā portālā “Mans LATRAPs”.

Ietekmes, riski un iespējas

Ietekmes	Riski	Iespējas
Spēcīga korporatīvā kultūra veicina uzticēšanos un sadarbību, savukārt strukturēta piegādātāju pārvaldība ietekmē pakalpojumu kvalitāti un piegādes drošību	- Reputācijas risks, ja tiek pārkāpts ētikas kodekss, interešu konflikta noteikumi vai notikusi komerciālā uzpirkšana. - Piegādātāju vai sadarbības partneru riski ietekmē finanses un reputāciju. - Iespējams interešu konflikta vai neatbilstības risks, kas ietekmē darba vidi un savstarpējo uzticēšanos korporatīvajai pārvaldībai.	- LATRAPS ir iespēja stiprināt savu pārvaldības sistēmu, uzlabojot klientu pieredzi, attīstot piegādātāju pārvaldības procesus un stiprinot iekšējo komunikāciju. - Uzņēmums var veicināt savu ietekmi nozares regulējumā, aktīvi piedaloties diskusijās un veidojot uz ilgtspēju balstītus priekšlikumus. - Stiprināt reputāciju, uzlabojot klientu apmierinātību, kā arī caurspīdīgu un ētisku sadarbību ar partneriem.

Rīcības virziens

Uzlabot klientu lojalitāti un sadarbības kvalitāti, nodrošināt caurspīdīgu un atbildīgu piegādātāju pārvaldību un samazināt sadarbības riskus ar augsta riska partneriem.

Mērķis

Biedru sadarbības intensitātes noturēšana – 85%

Pārvaldība jeb darījumdarbība

Rīcības un pasākumi

- LATRAPS īsteno šādus pasākumus:
- nodrošina iekšējo politiku un ētikas principu ieviešanu, uzraudzību un darbinieku apmācības;
 - veic piegādātāju un sadarbības partneru izpēti un riska novērtēšanu pirms sadarbības uzsākšanas;
 - izmanto digitālos risinājumus (piemēram, “Mans LATRAPS”) caurspīdīgas sadarbības nodrošināšanai;
 - sadarbojas ar institūcijām un piedalās nozari pārstāvošajās organizācijās.

- Nevaldības organizācijas, kurās LATRAPS ir biedri:
- Apvienība par ilgtspējīgu lauksaimniecību un lauku vidi
 - *Baltic Institute of Corporate Governance*
 - Latvijas Darba devēju konfederācija
 - Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija
 - Latvijas Personāla vadīšanas asociācija
 - Latvijas Sēklaudzētāju asociācija
 - Lauksaimniecības un industriālās tehnikas asociācija
 - “Zemnieku saeima”

Trauksmes celšanas gadījumi

	30.06.2024.	30.06.2025.	30.06.2026.
Trauksmes celšanas kārtībā pieteikti, reģistrēti trauksmes celšanas gadījumi	0	0	0

Ieņēmumi no noteiktām nozarēm un izslēgšana no ES atsaucē kritērijiem (C8)

- LATRAPS neveic darbību un tai nav saistītu ieņēmumu šādās nozarēs:
- pretrunīgi vērtēti ieroči (pretkājniņu mīnas, kasešu munīcija, ķīmiskie ieroči un bioloģiskie ieroči);
 - tabakas audzēšana un ražošana;
 - fosilā kurināmā (ogļu, naftas un gāzes) nozare (t. i., uzņēmums negūst ieņēmumus no fosilā kurināmā izpētes, ieguves, ražošanas, pārstrādes un rafinēšanas, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999 17 2. panta 62. punktā), tostarp ogļu, naftas un gāzes; vai ķīmisko vielu ražošana.

LATRAPS uzglabā, izplata, transportē tirdzniecības nolūkos degvielu, minerālmēslus un augu aizsardzības līdzekļus. Partneri, no kuriem tiek iepirkti produkti tālākai tirdzniecībai, atrodas ES valstīs, piemēram, Čehijā, Lietuvā, Latvijā, Polijā, Somijā un Vācijā. Informācija publicēta uzņēmuma gada pārskatā.

LATRAPS nav izslēgts arī no ES atsaucē kritērijiem, kas ir saskaņoti ar Parīzes nolīgumu, kā aprakstīts VSME standarta vadlīniju 241. punktā.

Pārvaldība jeb darījumdarbība

Pretkorupcija

Politikas un pieeja

LATRAPS pieeja pretkorupcijas jomā balstās uz uzticamības, caurspīdīguma un ētiskas darījumdarbības principiem, kas ir būtiski kooperatīva attiecībās ar biedriem, klientiem un sadarbības partneriem. Uzņēmums sistemātiski stiprina biedru uzticību, nodrošinot godprātīgu rīcību un atklātu komunikāciju visos darbības līmeņos. Caurspīdīga un ētiska darbība vienlaikus arī uzlabo uzņēmuma konkurētspēju un piekļuvi finansējumam.

Mērķis

Nulles tolerance pret korupciju

Rīcības un pasākumi

LATRAPS īsteno virkni pasākumu pretkorupcijas un ētiskas darījumdarbības nodrošināšanai, tostarp ievēro ētikas un interešu konfliktu novēršanas principus, veic sadarbības partneru izpēti un risku novērtēšanu, informē darbiniekus par ētiskas rīcības principiem, nodrošina trauksmes celšanas mehānismu pieejamību, kā arī regulāri izvērtē riskus un pilnveido kontroles procesus.

2025. gadā LATRAPs pastiprinātu uzmanību pievērša interešu konfliktu pārvaldībai uzņēmumā, ieviešot īpašu regulējumu, kas nosaka:

- interešu konflikta identificēšanas pazīmes,
- pienākumu atturēties no lēmumu pieņemšanas konflikta situācijās,
- prasības attiecībā uz amatu savienošanu un dāvanu pieņemšanu.

Valdes un padomes locekļi, kā arī darbinieki regulāri tiek informēti un apmācīti par interešu konfliktu riskiem un to novēršanu. Tas ir būtiski, ņemot vērā kooperatīva specifiku un biedru pārstāvības principu

Notiesājoši spriedumi un naudas sodi par korupciju un kukuļošanu (B11)

	30.06.2024.	30.06.2025.	30.06v.2026.
Notiesājoši spriedumi un naudas sodi par korupciju un kukuļošanu	0	0	0

ILGTSPĒJAS PĀRSKATS

Produktu kvalitāte

Produktu kvalitāte

Produktu kvalitāte

Politikas un pieeja

LATRAPS produktu kvalitātes nodrošināšana balstās uz strukturētu kvalitātes un pārtikas drošības pārvaldības pieeju visā vērtības ķēdē – no izejvielu pieņemšanas līdz to realizācijai. Uzņēmumā ir ieviesta pārtikas drošības sistēma un iekšējā kvalitātes vadības sistēma atbilstoši GMP+ un ISCC standartiem, kuri nosaka prasības produktu kvalitātei, procesu pārvaldībai, izejvielu izsekojamībai un atbilstībai normatīvo aktu prasībām.

Šī pieeja nodrošina atbilstību arī Eiropas Savienības prasībām pārtikas un dzīvnieku barības drošības jomā, tostarp attiecībā uz riskiem, kas saistīti ar toksīniem, minerālmēsļu ietekmi, ģenētiski modificētiem organismiem (GMO) un citiem kvalitātes parametriem.

Procesi un risku pārvaldība

Produktu kvalitātes nodrošināšanai LATRAPSiesteno sistemātiskus procesus, kas balstīti uz risku identificēšanu un novēršanu:

Izejvielu kvalitātes kontrole pieņemšanas brīdī	Tehnisko specifikāciju ievērošana visos procesos	Laboratoriskā kontrole un produktu testēšana (visās graudu pieņemšanas vietās Latvijā)	Kvalitātes sertifikātu izmantošana un pārbaude	Izsekojamības nodrošināšana visā piegādes ķēdē

Šie procesi nodrošina preventīvu pieeju risku mazināšanai un stabilu produktu kvalitāti.

Rīcības virziens

Uzturēt vadības sistēmas un saglabāt sertifikātus izvēlētajās darbības jomās, nodrošinot augstu produktu kvalitāti atbilstoši ES prasībām un izsekojamību visos procesos.

Standarti un sertifikācija

- LATRAPS ievēro starptautiski atzītus kvalitātes un ilgtspējas standartus:
- ISCC2 (*International Sustainability and Carbon Certification*) – starptautiska sertifikācijas sistēma, kas apliecina ilgtspējīgu, izsekojamu un atbildīgu piegādes ķēdi, īpaši bioekonomikas un lauksaimniecības produktu aprītē. Sertifikācijas ieviešana nodrošina ilgtspējīgu un atbildīgu lauksaimniecības izejvielu izcelsmi, pilnīgu izejvielu un produktu izsekojamību piegādes ķēdē, kā arī siltumnīcefekta gāzu (GHG) emisiju uzskaiti un nodošanu, tādējādi veicinot uzņēmuma ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā un atbilstību Eiropas Savienības ilgtspējas prasībām. Iegūtais sertifikāts attiecas uz visu LATRAPSi teritorijā pieņemto produkciju (rapši un kvieši), kas tiek izmantota enerģētikā (biodegvielu ražošanā);
 - GMP+3 (*Good Manufacturing Practice Plus*) – kvalitātes un drošības standarts dzīvnieku barības aprītei, kas nodrošina drošu tirdzniecību, uzglabāšanu un pārkraušanu, samazinot piesārņojuma un neatbilstību riskus. GMP+ sertifikāta sfēra aptver graudaugu, eļļas augu un proteīnaugu savākšanu, glabāšanu, pārkraušanu un tirdzniecību.

Rīcības un pasākumi

- LATRAPS īsteno šādus pasākumus:
- uztur pārtikas drošības un kvalitātes vadības sistēmu;
 - veic laboratorisko kontroli un kvalitātes pārbaudes;
 - nodrošina tehnisko specifikāciju un kvalitātes prasību ievērošanu;
 - uztur sertifikācijas (ISCC, GMP+) atbilstību un veic auditus;
 - investē kvalitātes kontroles un infrastruktūras attīstībā;
 - sadarbojas ar piegādātājiem un lauksaimniekiem kvalitātes nodrošināšanā;
 - ievieš un uzrauga kvalitātes prasības graudiem, minerālmēsliem un citiem produktiem.

² ISCC sertifikāts piešķirts LATRAPSi (Eleja, Jelgavas novads) – atrodams publiskajā [datubāzē](#).

³ GMP+ sertifikāts (dzīvnieku barībai) – atrodams [publiskajā reģistrā](#).

ILGTSPĒJAS PĀRSKATS

Inovācijas un zinātne – nākotne

Inovācijas un zinātne – nākotne

Inovācijas un zinātne

Politikas un pieeja

LATRAPS pieeja inovāciju attīstībai balstās uz ciešu sadarbību ar zinātniskajām institūcijām, lai nodrošinātu datus balstītu lēmumu pieņemšanu un veicinātu ilgtspējīgu lauksaimniecības attīstību. Uzņēmums integrē zinātnisko pētījumu atklājumus savas darbības uzlabošanā, piedāvājot saviem biedriem labākus, saimnieciski izdevīgākus un ilgtspējīgākus risinājumus. Galvenie sadarbības partneri šo mērķu sasniegšanai ir Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte (LBTU), Augu aizsardzības zinātniskais institūts “Agrihorts” un Latvijas Augu aizsardzības pētniecības centrs (LAAPC), ar kuru līdzdalību LATRAPs īsteno dažādus zinātniskos pētījumus, izmēģinājumus un izglītojošas aktivitātes.

Mērķis

Ik gadu vismaz 100 000 EUR investīcijas zinātnē un inovācijās

Rīcības un pasākumi

LATRAPS īsteno šādus pasākumus:

- iniciē un līdzfinansē zinātniskos pētījumus;
- veic izmēģinājumus lauksaimniecības praksē;
- vāc un analizē datus par kultūraugu ražību, kvalitāti, audzēšanas tehnoloģijām un riskiem;
- attīsta ilgtspējīgas audzēšanas tehnoloģijas;
- stiprina sadarbību starp lauksaimniekiem, zinātniekiem un uzņēmuma ekspertiem.

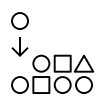
Projekts

LATRAPS ierosināja pētījumu projektu “Zirņu audzēšanas platību palielināšanās Latvijā potenciālā ietekme uz kaitēkļu un citu kaitīgo organismu izplatību, kā arī uz potenciālo ražas ieguvi citās kultūraugu grupās”, kuru īsteno LBTU zinātnieku komanda un kura ietvaros tiek pētīti šādi virzieni:

- zirņu būtiskāko kaitēkļu (piemēram, tumšā tinēja, svītrainā smecernieka u. c.) izplatība un ietekme;
- patogēno sēņu daudzveidība zirņu sējumos Latvijā;
- tauriņziežu starpkultūru ietekme uz kaitīgo organismu izplatību (monitorings saimniecībās);
- zirņu pēcietekme uz nākamo kultūraugu ražas rādītājiem un augsnes kvalitāti, īpaši analizējot slāpekļa (N) bilanci.

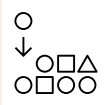
Papildus LATRAPs īsteno praktiskus izmēģinājumus:

- kviešu audzēšanas tehnoloģiju pilnveidei;
- rapšu audzēšanas risinājumu testēšanai;
- zirņu audzēšanas un produktivitātes uzlabošanai;
- linu audzēšanas tehnoloģiju izpētei.

Galvenās atziņas no kviešu izmēģinājumiem:

- Kviešus sējot agrīnā termiņā, ir iespēja būtiski samazināt to izsējas normu līdz pat 200 sēklām uz m², kā arī izvairīties no veldrēšanās.
- Sējot kviešus pēc kviešiem, kviešu raža pieaug, palielinot slāpekļa (N) normu. Palielinoties N mēslojuma daudzumam, pieaug proteīna saturs.
- Ziemas kviešu pētījumā par dažādu baktēriju produktu izmantošanu redzams, ka baktēriju produktu lietošana pie mazāka N mēslojuma daudzuma nodrošina augstāku ražu, salīdzinot ar variantiem, kuros netika izmantoti baktēriju produkti.
- Sējot kviešus pēc zirņiem un rapšiem, tie slimo mazāk.
- Neauglīgās lāčauzas ierobežošana kviešos ir problemātiska, bet ir iespējams palielināt herbicīdu efektivitāti, pievienojot karbamīdu vai N mēslojumu (KAS).

Galvenās atziņas no zirņu izmēģinājumiem:

- Latvijā ir iespējams izaudzēt zirņus ar augstu ražu un proteīna saturu arī sarežģītos laikapstākļos.
- Šķirņu potenciālu bieži vērtē pēc ražas un proteīna daudzuma, taču praksē ļoti būtiska ir tieši šķirnes noturība pret veldri.
- Agroekonomiski pamatota ir 100 – 110 dīgstošu sēklu/m² izsējas norma.
- Sējot ziemas kviešus pēc zirņiem, ir novērojams kviešu ražas pieaugums līdz ~600 kg/ha.
- Zirņu svīttrains smecernieku 2024. un 2025. gada veģetācijas sezonā zirņu svīttrains smecernieku varēja veiksmīgi ierobežot ar kontakta iedarbības insekticīdiem, bet agroekonomiskais ieguvums netika novērots, palielināt herbicīdu efektivitāti, pievienojot karbamīdu vai N mēslojumu (KAS).

Inovācijas un zinātne – nākotne

Pieejamie izglītojošie materiāli (semināru ieraksti)

Zirņu audzēšanas tehnoloģijas – pieredze, inovācijas, praktiskie risinājumi:

- Faktori, kas ietekmē zirņu ražu un proteīna saturu;
- Zirņu kaitēkļi Latvijā;
- Zirņu slimības 2025. gadā;
- Gliemju tips un tā pārstāvji Latvijā.

Atbalsts LATRAPs biedriem ilgtspējīgas lauksaimniecības veicināšanai

LATRAPS ir uzsācis digitālās transformācijas attīstību, izstrādājot digitālos rīkus, lai biedriem un agronomiem atvieglotu lēmumu pieņemšanu par efektīvāku un ilgtspējīgāku lauksaimniecības praksi. Šo rīku attīstība un pilnveidošana tiks turpināta arī turpmākajos gados, nodrošinot arvien efektīvāku, ilgtspējīgāku un konkurētspējīgāku saimniekošanu.

LATRAPS GEO Meteo

LATRAPS attīsta **digitālu rīku meteoroloģisko datu attālinātai izpētei** par biedru apsaimniekotajiem laukiem, izmantojot brīvi pieejamos satelīta datus (tostarp vēsturiskos). Tā mērķis ir stiprināt datus balstītu lēmumu pieņemšanu lauksaimniecībā un uzlabot agrotehnisko procesu efektivitāti. Rīka pirmā versija biedriem pieejama lietošanai no 2026. gada.

Rīks ļaus analizēt vairākus būtiskus agroklimatiskos parametrus, tostarp gaisa temperatūru (maksimālo, minimālo, diennakts vidējo un sadalījumā pa dekadēm), nokrišņu daudzumu, sniega segas apjomu, augsnes temperatūru, salnu risku un ūdens saturu augsnē. Dati būs pieejami gan diennakts, gan dekāžu līmenī, nodrošinot iespēju tos salīdzināt starp periodiem un saglabāt turpmākajai analīzei.

Šī rīka izmantošana sniedz iespēju precīzāk novērtēt konkrētā lauka agroklimatisko situāciju un pieņemt pamatotus, datus balstītus agrotehniskos lēmumus, īpaši attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļu un mēslojuma lietošanu, kuru efektivitāti būtiski ietekmē meteoroloģiskie apstākļi. Rezultātā tiek veicināta efektīvāka resursu izmantošana, samazināta ietekme uz vidi un uzlabota izaudzēto kultūraugu kvalitāte.

AGRO kalkulators

LATRAPS attīsta **digitālu risinājumu – AGRO kalkulatoru**, kas tiek izstrādāts darbības programmas aktivitātes “RO agronomu konsultācijas biedriem ilgtspējīgu ražošanas metožu jomā” ietvaros. Risinājuma mērķis ir nodrošināt zinātnē un datus balstītu atbalstu lauksaimniekiem, veicinot ilgtspējīgu, efektīvu un ekonomiski pamatotu saimniekošanu.

Izstrādātais rīks ļaus veikt nepieciešamos aprēķinus un izvērtēt dažādus kultūraugu scenārijus, izvērtējot rentablākos kultūraugus, mēslošanas un augu aizsardzības risinājumus, kā arī augsnes apstrādes metodes. Tas palīdzēs lauksaimniekiem pieņemt lēmumus par optimālāko apsaimniekošanas stratēģiju, kas vienlaikus samazinās ražošanas izejmateriālu patēriņu, mazinās ietekmi uz vidi un uzlabos saimniecību ekonomiskos rezultātus.

Rīks būs pieejams gan LATRAPs agronomiem, lai veiktu aprēķinus konsultēšanas procesā, gan biedriem lauksaimniekiem, nodrošinot iespēju praktiskajā saimniekošanā izmantot uzkrātos datus un analītiskos risinājumus.

AGRO kalkulators:

- nodrošinās strukturētu un pārbaudāmu informāciju par kultūraugu izvēles ietekmi uz saimniecības ieņēmumiem;
- palīdzēs optimizēt lauksaimnieciskās ražošanas procesus;
- sekmēs minerālmēslojuma un augu aizsardzības līdzekļu izmantošanas samazināšanu;
- ilgtermiņā stiprinās lauksaimnieku konkurētspēju.

ILGTSPĒJAS PĀRSKATS

asns
INGREDIENT

Zirņos ir nākotne – ASNS Ingredient, SIA

SIA "ASNS Ingredient" ir stratēģiski nozīmīgs LATRAPs grupas projekts, kas iezīmē būtisku transformāciju Latvijas lauksaimniecībā – pāreju no primārās produkcijas eksportētāja uz augstas pievienotās vērtības pārtikas sastāvdaļu ražotāju. Pākšaugi, īpaši zirņi, ir nākotnes kultūraugi, kas vienlaikus veicina ilgtspējīgu lauksaimniecību, klimata mērķu sasniegšanu un jaunu tirgus iespēju attīstību.

Jaunā zirņu proteīna izolāta rūpnīca, kas top Jelgavā, būs lielākā Ziemeļeiropā un ar saviem tehnoloģiskajiem risinājumiem arī viena no modernākajām pasaulē, nodrošinot augstu efektivitāti un produktivitāti. Kopējās investīcijas sasniegs 132 miljonus eiro. Rūpnīcas būvniecība norit saskaņā ar plānoto grafiku, un tās pabeigšana paredzēta līdz 2026. gada beigām, savukārt ražotni plānots atklāt 2027. gada sākumā. Ražotne atradīsies aptuveni 10 hektāru plašā teritorijā un gadā pārstrādās līdz 70 000 tonnu zirņu.

ASNS Ingredient galvenais mērķis ir nodrošināt pilnu vērtības ķēdi – no lauka līdz pārstrādei, kā pamatizejvielu izmantojot Latvijas lauksaimnieku audzētos zirņus. Paralēli rūpnīcas attīstībai LATRAPs aktīvi strādā pie augstākā, veldres izturīgu un ar augstu proteīna saturu bagātu zirņu šķirņu izvēles un audzēšanas tehnoloģiju pilnveides.

Rūpnīcā tiks ražoti vairāki augstas pievienotās vērtības produkti:

- zirņu proteīna izolāts, kas iegūts ar mitrās ekstrakcijas metodi, tādējādi nodrošinot augstu šķīdību un neitrālu garšu;
- modificēts proteīns ar uzlabotām ūdens saistīšanas, želēšanas un emulsifikācijas īpašībām;
- zirņu ciete ar augstu amilozes saturu un izteiktām želēšanas īpašībām;
- zirņu šķiedrvielas, kas iegūtas ekstrūzijas procesā un ir izmantojamas augu izcelsmes pārtikas produktu struktūras veidošanā.

Šos produktus var plaši izmantot pārtikas, medicīnas un lauksaimniecības nozarēs, īpaši augu izcelsmes pārtikas produktu segmentā, kur strauji pieaug globālais pieprasījums.

Projekts ir tehnoloģiski sarežģīts un ietver arī saistītās infrastruktūras attīstību, tostarp energoapgādes, siltumapgādes, ūdens attīrīšanas un biogāzes ražošanas risinājumus. Daļa no tiem tiks attīstīti sadarbībā ar ārējiem partneriem un potenciāli tiks piedāvāti tirgū kā atsevišķi pakalpojumi.

Enerģijas ražošana un emisiju samazināšana

Rūpnīcas energoapgādes risinājumi paredz izmantot šķeldas katlumāju, kas aizstās fosilo kurināmo izmantošanu siltumapgādē. Plānotā gada enerģijas ražošana sasniedz aptuveni 130 000 MWh. Salīdzinājumā ar dabasgāzes izmantošanu šāds risinājums ļaus samazināt CO₂ emisijas aptuveni par 24 170 tonnām gadā.

Vienlaikus uzņēmums vērtē dažādus papildu atjaunīgās enerģijas risinājumus. Rūpnīcas projektā saglabāts plāns nākotnē attīstīt arī saules enerģijas infrastruktūru, tostarp saules paneļu uzstādīšanu uz ēku jumtiem.

Biogāzes un ūdens attīrīšanas risinājumi

Rūpnīcas tehnoloģiskie risinājumi tiek attīstīti ar mērķi pietuvoties slēgta cikla principam, kur procesa blakusprodukti tiek atkārtoti izmantoti un atgriezti aprītē. Plānots, ka procesa ūdeņu attīrīšanas rezultātā radušās aerobās dūņas un katlumājas pelni pēc atbilstošu ķīmisko analīžu veikšanas varēs tikt izmantoti lauksaimniecībā, atgriežot barības vielas augsnei.

Savukārt anaerobās dūņas potenciāli var kļūt par komerciāli izmantojamu produktu. Pašlaik turpinās tehnoloģisko risinājumu izvērtēšana, procesa ūdeņu sastāva un potenciālo blakusproduktu datu precizēšana, tādēļ pilnvērtīgi ietekmes aprēķini vēl tiek izstrādāti.

Blakusproduktu pārvaldība

Zirņu pārstrādes procesā radušās ārējās čaulas un šķiedrvielu frakcijas plānots realizēt tirgū, savukārt bojātos zirņus un mehāniskos piemaisījumus paredzēts izmantot enerģijas ražošanā kopā ar šķeldu.

Energoefektivitātes risinājumi

Rūpnīcā plānots ieviest vairākus energoefektivitātes risinājumus, tostarp absorbcijas siltumsūkni aukstuma ģenerēšanai. Šī tehnoloģija Latvijā vēl tiek lietota salīdzinoši reti, taču tā ļauj efektīvāk izmantot siltumenerģiju un samazināt elektroenerģijas patēriņu.

asns

INGREDIENT

ASNS Ingredient projekts būtiski veicina:

- lauksaimniecības kultūraugu diversifikāciju un pāreju uz plašāku pākšaugu audzēšanu;
- slāpekļa piesaisti dabiskos procesos, tādējādi samazinot minerālmēslu izmantošanas nepieciešamību;
- augstākas pievienotās vērtības radīšanu vietējā ekonomikā;
- īsākas piegādes ķēdes un mazāku transporta ietekmi;
- Latvijas konkurētspēju globālajos tirgos.

Projekts ir viens no nozīmīgākajiem investīciju projektiem Latvijā pēdējos gados. Tas ir saņēmis būtisku valsts un institucionālo atbalstu un tiek uzskatīts par nozīmīgu soli bioekonomikas attīstībā un ilgtspējīgas pārtikas sistēmas veidošanā, vienlaikus radot jaunas iespējas inovācijām un eksportam. Projekta sadarbības partneri ir Lauku atbalsta dienests, Rietumu Banka, Jelgavas valstspilsētas dome, "Attīstības finanšu institūcija Altum" un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA).

ILGTSPĒJAS PĀRSKATS

LATMALT

Latvijas iesala ražotājs – LATMALT

Staļģenē pirms vairāk nekā desmit gadiem tika izveidota iesalnīca SIA LATMALT (turpmāk – LATMALT), kas šobrīd ir vienīgais uzņēmums Latvijā, kurš ražo vietējo miežu, rudzu un kviešu iesalu. Uzņēmums būtiski veicinājis vietējās pārtikas un alus ražošanas attīstību, radījis jaunas darbavietas reģionā un stiprinājis Latvijas lauksaimniecības pievienoto vērtību.

LATMALT darbības pamatā ir rūpīgi atlasītu graudu pārstrāde augstas kvalitātes iesalā. Ražošanas process sākas ar piemērotāko graudu izvēli un mērcēšanu, kam seko diedzēšana, kuras laikā dabīgie fermenti. Pēc tam iesals tiek kaltēts, iegūstot katram produktam raksturīgo garšu, aromātu un krāsu. Gatavais iesals tiek izmantots alus dārišanā un maizes ražošanā, kļūstot par nozīmīgu sastāvdaļu Latvijas pārtikas un dzērienu nozarē.

LATMALT piedāvā plašu iesala produktu klāstu:

- gaišo miežu iesalu ar saldeni garšu un tīru iesala aromātu;
- Minhenes iesalu – vidēji grauzdētu karamelu iesalu ar izteiktu salduma un rūgtuma līdzsvaru;
- kviešu iesalu, kas piemērots augšējās rūgšanas alus ražošanai ar izteiktu kviešu aromātu;
- tumšos miežu iesalus ar bagātīgāku garšas profilu;
- rudzu iesalu ar izteiktu rupjmaizes aromātu un augstu fermentu aktivitāti.

Uzņēmuma elastīgās ražošanas tehnoloģijas ļauj pielāgot iesala īpašības klientu vajadzībām un ražot gan nelielas, gan lielas produkcijas partijas. LATMALT produkcija tiek izmantota Latvijas alusdarītavās un maiznīcās, nodrošinot vietējās izcelsmes augstas kvalitātes sastāvdaļas.

LATMALT komandai iesala ražošana un uzņēmējdarbība nav tikai bizness, tā ir ilgtermiņa investīcija nākotnē, nākamo latviešu paaudžu labklājībā un drošā un sakārtotā vidē. Uzņēmums ikdienā ievieš ilgtspēju veicinošus pasākumus un prakses šādos aspektos:

Energoefektivitāte un CO₂ emisiju mazināšana

Iesala ražošanas process ir energoietilpīgs, tāpēc pastāvīgi tiek meklēti risinājumi CO₂ pēdas samazināšanai, izmantojot atjaunīgos resursus. Šim mērķim ir uzstādīts saules paneļu parks, kas gadā saražo vidēji 120 MWh elektroenerģijas, nodrošinot 18,5% no rūpnīcas kopējā elektroenerģijas patēriņa.

Pēdējo trīs gadu laikā uzņēmums nav saņēmis sodus vai brīdinājumus par neatbilstību vides prasībām.

Atbildīgs resursu patēriņš un aprites ekonomikas prakses

Iesala ražošanas procesā tiek patērēts liels ūdens resursu apjoms, tādēļ uzņēmumam ir mērķis samazināt tā patēriņu, piemēram, paaugstinot ražošanas automatizāciju, kas ļauj minimizēt ūdens patēriņu ražošanas un sanitārijas darbos, kā arī nodrošinot ūdens atgriešanu vidē Ministru kabineta noteikumos noteiktajā kvalitātē.

Notekūdeņu attīrīšanas procesā radušās dūņas un citi bioatkritumi tiek izmantoti biogāzes ražošanā. Graudu un iesala attīrīšanas rezultātā radušies blakusprodukti tiek pārdoti tālāk. Savukārt, graudiem dīgstot, rodas ražošanas blakusprodukts – asni un saknītes, kas augstā olbaltumvielu satura dēļ tiek izmantoti kā vērtīgs produkts lopbarībā un tiek pārdoti kā lopbarības produkts trešajām pusēm.

Sociālā ietekme

Uzņēmums nodrošina atbilstību darba tiesību, nodarbinātības un darba drošības prasībām. Darba samaksa tiek noteikta atbilstoši ieņemamajam amatam un kvalifikācijai, mērķtiecīgi nodrošinot atalgojumu, kas pārsniedz valstī noteikto minimālo darba algu.

Uzņēmumā ir ieviesta darba drošības pārvaldības sistēma, regulāri tiek veikti risku novērtējumi, organizētas apmācības un ārkārtas situāciju mācības.

Uzņēmumā nav konstatēti bērnu darba, piespiedu darba vai diskriminācijas gadījumi.

Laba pārvaldība un ētikas principi

Uzņēmumā ir ieviestas ētikas un disciplinārās politikas, tostarp darbinieku sūdzību izskatīšanas procedūra, nodrošinot konfidencialitāti un aizsardzību pret iespējamām mobinga vai bosinga darbībām.

LATMALT

Uzņēmumā ir noteikta atbildība par ilgtspējas jautājumiem vadības līmenī. Tiek ievēroti nacionālie tiesību akti atbilstoši vides, darba tiesību, nodarbinātības un darba drošības prasībām. Pēc nepieciešamības uzņēmumā tiek ieviestas politikas un instrukcijas, lai sistemātiski pārvaldītu ilgtspējas riskus. Sadarbībā ar klientiem uzņēmums izmanto SEDEX platformu kā ilgtspējas risku pārvaldības un informācijas apmaiņas rīku.

LATMALT attīstība ir nozīmīgs piemērs vietējās bioekonomikas un aprites ekonomikas stiprināšanai, kur Latvijas lauksaimniecības izejvielas tiek pārstrādātas produktos ar augstāku pievienoto vērtību. Uzņēmums vienlaikus veicina nodarbinātību reģionos, vietējo piegādes ķēžu attīstību un Latvijas pārtikas produktu konkurētspēju.

VSME ziņojuma rādītājs

Modulis		Lpp.
PAMATA MODULIS	B1 – Sagatavošanas pamati	5
	B2 – Prakse, politika un turpmākās iniciatīvas pārejai uz ilgtspējīgāku ekonomiku	10
	B3 – Enerģija un siltumnīcefekta gāzu emisijas	18–22
	B4 – Gaisa, ūdens un augsnes piesārņojums	25
	B5 – Bioloģiskā daudzveidība	25
	B6 – Ūdens	25
	B7 – Resursu izmantošana, aprites ekonomika un atkritumu apsaimniekošana	25
	B8 – Darbaspēks — vispārīgs raksturojums	27
	B9 – Darbaspēks — veselība un drošība	29
	B10 – Darbaspēks — atalgojums, koplīgumi un apmācība	30–32
	B11 – Notiesājoši spriedumi un naudas sodi par korupciju un kukuļdošanu	28
PAPLAŠINĀTAIS MODULIS	C1 – Stratēģija: biznesa modelis un ilgtspējība — saistītās iniciatīvas	6
	C2 – Prakse, politika un turpmākās iniciatīvas pārejai uz ilgtspējīgāku ekonomiku	11–14
	C3 – GHG (Siltumnīcefekta gāzu) emisiju samazināšanas mērķi un klimata pāreja	22
	C4 – Klimata riski	18
	C5 – Papildu (vispārīgas) darbaspēka īpašības	28
	C6 – Papildu informācija par pašu darbaspēku — Cilvēktiesību politika un procesi	-
	C7 – Nopietni negatīvi cilvēktiesību pārkāpumi	-
	C8 – Ieņēmumi no noteiktām nozarēm un izslēgšana no ES atsaucēs kritērijiem	36
	C9 – Dzimumu daudzveidības attiecība pārvaldības struktūrā	-

Pielikums “LATRAPŠ adreses”

1	Elejas komplekss	“Lauksaimniecības produkcijas pārstrādes iecirknis” – Lietuvas iela 16A, Eleja, Elejas pagasts, Jelgavas novads, LV-3023
2	Bauskas komplekss	“Lauksaimniecības produkcijas pārstrādes iecirknis” – Īslīces iela 9, Bauska, Bauskas novads, LV-3901
3	Jaunpagasta komplekss	“Lauksaimniecības produkcijas pārstrādes iecirknis” – Lielā iela 39, Jaunpagasts, Virbu pagasts, Talsu novads, LV-3292
4	Saldus komplekss	“Lauksaimniecības produkcijas pārstrādes iecirknis” – “Grišiņi”, Saldus pagasts, Saldus novads, LV-3862
5	Madonas komplekss	“Lauksaimniecības produkcijas pārstrādes iecirknis” – Saules iela 68, Madona, Madonas novads, LV-4801
6	Daugavpils komplekss	“Lauksaimniecības produkcijas pārstrādes iecirknis” – Viršu iela 56 k-1, Daugavpils, LV-5413
7	Aizkraukles komplekss	“Lauksaimniecības produkcijas pārstrādes iecirknis” – Jaunceltnes iela 20, Aizkraukle, Aizkraukles novads, LV-5101
8	Jēkabpils komplekss	“Lauksaimniecības produkcijas pārstrādes iecirknis” – Ārijas Elksnes iela 6, Jēkabpils, LV-5202
9	Rēzeknes birojs	“Birojs” – Atbrīvošanas aleja 167A, Rēzekne, LV-4604
10	Elejas veikals	“Veikals” – Lietuvas iela 16A, Eleja, Elejas pagasts, Jelgavas novads, LV-3023
11	Degvielas noliktava	“Slokas degvielas noliktava” – Jūrkalnes iela 10, Jūrmala, LV-2011